

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
12. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 28. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljaro, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškom pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382-85723
ČEDAD
Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 209 (11.625)

Trst, sreda, 7. septembra 1983

Pomembna italijanska diplomatska pobuda

Craxi povabil Džumblata v Italijo

Druzi napadajo Bejrut Nov poziv Džemajela

BEJRUT — Po srditih bojih s falangističnimi krščanskimi oboroženimi silami so Džumblatovi družini sinoči dokončno zasedli važno strateško središče Bandun in ves predel ceste za Bejrut do kraja Aley, kjer je bilo do sobote ponoči glavno oporišče izraelskih zasedbenih sil ob vznožju goratega področja Šuf. Kot je bilo pričakovati je libanonska redna vojska pokazala nemoč, da bi preprečila po izraelskem umiku krvavi obračun med bojnimi oddelki krščanskih maronitov in družov ter šiitov. Omejila se je na poskus ustvarjanja pregrade okrog središča Bejruta, ki so ga ves dan obstreljevala družovske baterije topov in raketnih izstrelkov.

vabil Walida Džumblata ter voditelja šiitov Nabih Berrija na pogovore tako rekoč »med enakimi«, da bi skušali najti izhod iz državljanske vojne, ki grozi Libanonu krvavo kopel in razkroj države.

Libanonski predsednik še ni prejel odgovora na ta zadnji poziv, a še prednočnim je Džumblat iz Damaska zagrozil, da bodo spremeniili Libanon v drugi Vietnam, če bo to potrebno. Še nobenega odziva ni bilo niti na pozive k premirju in pogajanju za spravo, ki sta jih objavila sunitski mufti Haled in maronitski patriarh Horeiš. Skoraj neprekinjeno obstreljevanje s hribov je tudi večer zahtevalo nove žrtve med pripadniki mednarodnih mirovnih sil. Ameriški marinci so imeli dva mrtva in dva ranjena, v italijanskem kontingentu pa so drobci granat laže ranili 5 vojakov in enega oficirja. Ameriški posebni odposlanec McFarlane pa je večer, po srečanju z Džemajelom, odpotoval v Damask, kjer bo skušal prepričati Sirce, naj ne prispevajo k zaostrovanju tragičnega položaja.

G. Andreotti podprl pobudo predsednika vlade Spadolini zagovarja podporo Džemajelovi vladi

RIM — Walid Džumblat se bo v prihodnjih dneh sestal z najvišjimi predstavniki italijanske vlade. Vodjo libanonskih družov je večer Craxi osebno povabil v Italijo med daljšim telefonskim pogovorom. V teku večerajšnjega dne je Craxi sprejel tudi posebnega odposlanca libanonskega predsednika, o čemer pišemo na drugi strani, in kateremu je obnovil osnovne smernice italijanske zunanje politike, še zlasti do Libanona. Namen Italije je prizadevati si na vseh ravneh, da bi se oboroženi spopadi prenehali in da bi odprli pot k notranji pomiritvi. Italija si skratka prizadeva za mirno rešitev libanonske tragedije in zagovarja neposredne stike med predstavniki sprtnih strani, kar naj bi bil prvi korak k pravi vladi nacionalne enotnosti.

Vabilo Walidu Džumblatu, ki z inštitucionalnega vidika nima nobene funkcije, sodi v okviru izvajanja teh smernic. Italijanska pobuda torej pridobiva na pomenu, ni več vezana samo na prisotnost italijanskih vojakov v Libanonu. Obrambni minister Spadolini je sicer zagovarjal potrebo po odločni podpori zakoniti libanonski vladi, se pravi Džemajelovi, ki je edina mednarodno pravno priznana in legitimna.

Predsedniku vlade Craxiju je večeraj priskočil na pomoč zunanji minister Andreotti, njegov nekdanji nasprotnik. Na zasedanju komisij za obrambo in za zunanje zadeve je Andreotti podčrtal politični pomen dokaj nenavadne pobude italijanske vlade: libanonska tragedija ima svoj daljni vzrok v nerešenem palestinskem vprašanju. To pomeni, da ni mogoče iskati rešitve libanonske krize izven prizadevanj za rešitev bolj splošne krize vsega območja Bližnjega vzhoda. V tem smislu je zunanji minister Andreotti izrekel priznanje za vlogo, ki jo igra organizacija za osvoboditev Palestine in vodstvo, trenutno v hudi krizi, Jaserja Arafata. V ta okvir sodijo tudi stiki predsednika vlade Craxija in italijanskega zunanjega ministrstva s sirsko vlado: tudi v odnosu z Damaskom izvaja italijanska vlada pritisk, da bi prišlo do mirne rešitve krize. Rimska diplomacija že dalj časa poziva Sirce, naj prepričajo voditelje libanonske muslimanske leveice, ki so najbolj vezani na sirska stališča, da bi privolili v pogajanja.

Šef italijanske diplomacije je večeraj R. G.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

TRAGEDIJA NAD SAHALINOM

Reagan določil blage sankcije

NEW YORK — Na zahtevo ZDA se je sinoči v New Yorku spet sestal varnostni svet OZN, da bi razpravljali o sestrelitvi južnokorejskega letala, v katerem je izgubilo življenje 240 potnikov in 29 članov posadke.

Ameriški predsednik Reagan pa je v televizijskem govoru Američanom odločno zahteval od Sovjetske zveze, da se opraviči svetu in plača odškodnino za povzročeno škodo. Reaganov govor so v svetu nestrpnost pričakovali, saj bi bil moral predsednik ZDA najaviti tudi nekatere sankcije. Vendar so le-te zelo blage in se omejujejo na kulturne in znanstvene stike z Moskvo, prepoved pristajanja sovjetskih potniških letal v ZDA in na pogodbo o dvostranskem prometu ZDA - SZ.

NA 3. STRANI

Senca južnokorejskega letala nad novimi pogajanjem v Ženevi

ŽENEVA — Točno ob napovedani uri (ob enajstih) so se večeraj obnovili pogajanja med SZ in ZDA o omejevanju jedrskega orožja s srednjim doletom v Evropi, ki so se začela (in večkrat prekinila) že konec novembra 1981. Zadnja prekinitev je bila 14. julija, ker so se pač morali delegati posvetovati s svojimi vladami in poglobiti stališča ali pa pripraviti nove predloge. Iz diplomatsko »pristranih« nasmeškov in rokovanj članov obeh delegacij, ki jih vodita ambasadorja ZDA Paul Nitze in SZ Julij Kvicinski, je bilo videti, kot da se v tem prestrelku ni nič zgodilo. Dejansko pa velja splošno mnenje, da bodo na novo fazo pogajanj vsekakor vplivala dva činitelja, ki gresta sicer v nasprotno smer.

Po vsej verjetnosti pogajalci ne bodo mogli prejeti zadnjih predlogov sovjetskega voditelja Jurija Andropova o pripravljenosti SZ, da umakne in uniči del jedrskih izstrelkov »SS20«, nameščenih v evropskem delu SZ, do vzpostavitve ravnotežja z že obstoječimi angleškimi in francoskimi jedrskimi raketami, ki jih je vsekakor prištevati k obrambnemu sistemu Zahoda, dasi imata obe državi nekako samostojno pozicijo v NATO. Andropov in drugi sovjetski voditelji so sicer ponudbi dodali svarilo, da bi namestitev novih ameriških izstrelkov v Evropi »izvotila« pogaja-

nja in da bi bila SZ prisiljena ustrezno okrepiti svojo jedrsko oborožitev, toda predlog je pomenil, tudi za večino ameriških zaveznikov, pozitiven premik k možnosti »vmesnega sporazuma« v Ženevi.

Drugi, na žalost negativni element, ki bo vplival na ženevska pogajanja, pa je nedavna sestrelitev južnokorejskega potniškega letala nad Sahalinom. Težko je dvomiti, da ZDA ne bodo izkoristile incidenta, ki je tako globoko odjeknil v vsem svetovnem javnem mnenju, da utrjuje svoje pozicije in zaostrojuje svoje pogoje za morebitni kompromis. To je slutiti tudi iz intervjuja italijanskega obrambnega ministra Spadolinija, ki sicer priznava, da predlogi Andropova pomenijo nedvomno »prvi korak« na poti k razorožitvi, a pristavlja, da je »treba vse premisliti v luči pogojev popolne negotovosti, ki izhajajo iz tragičnega dogodka južnokorejskega letala«. Po njegovem bodo sedaj pogajanja »strožja, ali bolj nezaupljiva, ali zahtevnejša«, čeprav je že dobro, da se nadaljujejo.

S sedeža pogajanj, ki se bodo nadaljevala izmenično ob torkih in četrtnih v obeh ambasadah, gotovo ne bodo pronicile nobene vesti. Morebiti se bo pa kaj več izvedelo po obisku pomočnika tajnika ZDA za evropske zadeve v Rimu, kjer bo Craxiju obrazložil stališče svoje vlade o ženevskih pogajanjih.

SZ končno priznala sestrelitev jumba

MOSKVA — Šest dni po sestrelitvi južnokorejskega potniškega letala je sinoči sovjetski televizijski dnevnik dal še eno novo verzijo dogodkov. Potem ko so sovjetske oblasti najprej zanikale, da bi sploh kaj vedele o boeingu, potem ko so nekaj časa trdile, da so letalo sovjetski lovci nekaj časa zasledovali, vendar so ga pustili ven iz sovjetskega zračnega prostora, potem ko so pred dnevi izjavili, da so letalo skušali opozoriti s svetlečimi izstrelki, da leti v sovjetskem prostoru in da naj sledi lovcem do najbližjega letališča, vendar ne da bi ga sestrelili, so večeraj sovjetske oblasti končno priznale, da je lovec prestreznik izvršil ukaz, ki mu ga je dala nadzorna postaja na zemlji in prekinil polet tujega letala, sklep, ki je popolnoma v skladu z obstoječimi zakoni o zaščiti sovjetske državne meje.

Pri tem sovjetski oddajnik trdi, da je šlo za vohunsko letalo, pa čeprav je imelo na krovu 270 potnikov in obenem pravi, da ne sprejema nobenih očitkov od države, kot so ZDA, ki imajo na vesti milijone mrtvih v Vietnamu, v Čilu in v Libanonu. Sovjetska zveza skratka trdi, da je šlo za organizirano provokacijo: letalo naj bi bilo na vohunskem poletu in če bi šlo vse posreči bi Američani prišli do dragocenih podatkov o sovjetski obrambi, če pa sovjetske obrambne sile ne bi nasedle in bi letalo, kljub temu da je bilo potniško sestrelilo, bi to bilo toliko več vode na propagandi min ZDA.

Mimo vse polemike o tem, če je šlo ali ne za vohunsko letalo, ostaja dejstvo, da je 270 ljudi izgubilo življenje medtem ko je letelo s potniškim letalom, kar je s kateregakoli vidika gledano povsem nedopustno, pa naj bodo v vprašanju še taki varnostni razlogi.

NA 3. STRANI

Na Tržaškem začetek 19. seminarja za slovenske šole

Na Tržaškem se je začel večeraj tradicionalni seminar za slovenske šolnike, ki je letos že devetnajsti po vrsti. Večerašnji dan je bil namenjen vzgojiteljicam, ki so se zbrale na učiteljsko Slomšek, kjer so imele prva predavanja. Danes bodo vzgojiteljice gostje otroškega vrtca v Luciji pri Portorožu, kjer bodo sledile hospitacijam.

Jutri se bo začel drugi cikel predavanj, namenjen učiteljem. Uradna otvoritev seminarja bo v sredo, 13. septembra s slovesnostjo v dvorani Kulturnega doma. Seminar se bo nato nadaljeval še v drugi polovici meseca s predavanji za profesorje, ki bodo razdeljeni v dve skupini: v prvi bodo profesorji znanstvenih predmetov, v drugi pa profesorji humanističnih ved in literarnih predmetov.

NA 4. STRANI

Seja o podrobnem načrtu za Križ

Razprava o novem regulacijskem načrtu za Križ prehaja v živo. V ponedeljek je o njem razpravljala zahodnokraški rajonski svet, ki je pretrpel zlasti vprašanja cestnega omrežja in nekaterih prometnih ukrepov.

NA 4. STRANI

Obisk pri mladih raziskovalcih v Benečiji

NA 5. STRANI

Kompromis na KVSE

MADRID — Malteški voz, ki je blokiral uspešen konec madridske konference o varnosti in sodelovanju v Evropi je, končno, uspešno razrešen. Delegacija Malte bo sprejela sklepni dokument, rešitev pa so našli na temelju predloga nevtralnih in nevtrščinih držav. Vlada Malte je tako sprejela predlog, da njene zahteve o krepitvi varnosti na Sredozem-

lju omenijo v posebni izjavi predsedujočega konference in ne v madridski deklaraciji.

Na sliki (telefoto AP): Saliba (desno) malteški predstavnik na KVSE v pogovoru s predstavniki sovjetske delegacije, ki jo vodi Kovaljov (na sredi).

NA 3. STRANI

Košarka - Goričani boljši od Tržačanov

V sinočni prijateljski košarkarski tekmi v Trstu je goriški San Benedetto zanesljivo premagal tržaško moštvo Bic s 74:62.

Zmaga Goričanov je bila povsem za-
služena

Izdatna bera kolajn za »plave« in »azzurre«

Na sredozemskih igrah v Casablanci v Maroku je italijanska reprezentanca še popravila svojo bero kolajn v plavanju z Guarducciem, Falchinijem in Carosijevom, na sabljaškem turnirju pa se je brez težav uveljavil Mauro Numa, ki je zmagal v floretu.

Jugoslovansko vrsto pa so znova razveselili rokoborci v grško-rimskem slogu, ki so doslej osvojili tri zlate in eno srebrno kolajno, lepe možnosti pa imajo, da svoj izkupiček še povečajo, saj sta si še dva atleta zagotovila najmanj srebrni odličji.

Nove turistične pobude

PORTOROŽ — V obalno-kraški turistični poslovni skupnosti so se lotili poslovne poteze, ki bi jo z njihove strani lahko pričakovali že pred leti. Odločili so se namreč, da bodo s pripravo posameznih konkretnih turističnih paketov (sami so jih imenovali turistični izdelek) povezali ponudbo različnih turističnih organizacij z obale in Krasa (pa tudi Slovenije) in tako omogočili izbirnejšim tujim turistom najrazličnejše počitniške možnosti.

Prodajalci posameznih turističnih storitev ponavadi ne gredo radi iz svojega «vrtilčka» in tako gostu ponujajo v glavnem samo tisto, kar premorejo in morda še kateri izlet (zaradi lepšega). Da pa bi neka agencija, hotel ali katera druga turistična organizacija zbrala ponudbo najrazličnejših turističnih možnosti, ki se ponujajo na obali in Krasu, še bolj pa v vsej Sloveniji, tega doslej ni bilo ravno veliko. Tako naj bi na primer en tak turistični izdelek ponudil gostu počitnice v Portorožu in hkrati igranje golfa na Bledu (kamor bi ga peljali z letalom), drugi izdelek bi ponudil šolo jadranja na deski, s katero bi lahko tečajnik pridobil mednarodno veljavno diplomu v obvladanju tega športa (tako potrdilo je nujno potrebno za jadranje na večini evropskih jezer). Prvi izdelek bodo ponudili že konec septembra predvsem italijanskim gostom — gre namreč za kulinarični (gastronomski) teden ali vikend. Gost bo prišel v Portorož in se v enem tednu najedel vseh dobrot, ki jih premorejo najboljši portoroški kuharji v družbenih in zasebnih restavracijah (izbrali so res sedem najboljših). Sledila bo vrsta drugih počitniških paketov — na primer s šolo tenisa, jahanja, igranja bridgea, šolo GO-karta, šolo jadralnega letenja, teden zdraviliških storitev v termah itd. V skoraj vseh primerih bo pri oblikovanju takega paketa počitnic sodelovalo več delovnih organizacij in jih bodo z močnejšimi propagandnimi akcijami predstavili v vseh tistih državah, od koder prihaja k nam največ turistov. Tako povezava ponudbe našega turizma bo vsekakor prikazala naše turistične zmožnosti v veliko popolnejši luči in ponudila zahtevnim turistom večjo izbiro.

BORIS ŠULIGOV

Nič več v tujino po zdravila

BEOGRAD — Dopolnilno navodilo zvezne carinske uprave, ki je nekaj manj kot mesec dni omogočilo potovanje v tujino brez depozita zaradi nakupa zdravil in ortopedskih pripomočkov, so, kot so včeraj sporočili v zvezni carinski upravi preklicali. V zvezni carini pravijo, da namreč ni več razlogov, da bi ta izjema še veljala.

□ BEOGRAD — Življenjski stroški v Jugoslaviji so se, po podatkih zveznega zavoda za statistiko, avgusta v primerjavi z julijem povečali za 4,2 odstotka. V primerjavi z avgustom lani so bili življenjski stroški višji za 37,9 odstotka, medtem ko je skupna osemmesečna letošnja rast znašala 26,1 odstotka. Minuli mesec so se najbolj povečali izdatki za tobak in pijače 10,9, za higieno in zdravje 7,7 in za prehrano 5,5 odstotka.

● Džumblat pride v Italijo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

povedal celo vrsto zanimivih in pomembnih stvari. Ko je obnavljal zadnje dogodke, ki so pretresli Libanon je podčrtal dejstvo, da je končni cilj italijanskega ozemlja, kar je edino pravo jamstvo za mirno rešitev krize, oziroma državljanske vojne, ki pretresa Libanon. Andreotti je istočasno tudi obsodil izraelsko vlado: ko je izrazil čestitke italijanske vlade Jicaku Šamirju, ki bo nadomestil Begina na čelu vlade, je italijanski zunanji minister istočasno podčrtal dejstvo, da je umik izraelskih oboroženih sil na položaje južno od reke Awali vnesel nove elemente negotovosti v že tako zapleteno sliko libanonske krize.

Italijansko stališče je morda mogoče obnoviti tako: 1. Italija bo ohranila svoje čete v Libanonu v okviru mednarodnih mirovnih sil. Za sedaj ne bo italijanska vlada, kljub ameriškim pritiskom privolila v povečanje števila svojih vojakov v Libanonu. Z druge strani je treba upoštevati tudi dejstvo, da mednarodne sile ne morejo več opravljati in zagotavljati svoje

mirovne vloge, saj so postale tudi mednarodne sile element, ki prispeva, čeprav nehoti, h krizi, ki postopno uničuje Libanon. 2. Italija podpira vse strani, ki so vpletene v libanonsko krizo. Za razliko od Washingtona in drugih zahodnih vlad Italija ne podpira nekritično samo Džemajelovo vlado, temveč svoje stike širi tudi na s predstavniki opozicije. Glede te izbire so mnenja znotraj italijanske vlade dokaj deljena.

V svojem včerajšnjem posegu je obrambni minister Spadolini na primer zagovarjal tezo, da mora Italija ohraniti svojo nevtralnost v odnosih do Izraela in do Palestine.

V včerajšnjo razpravo so posegli tudi drugi vidni predstavniki vlade in opozicije od nekdanjega zunanjega ministra Colomba do Giancarla Pajette, ki je v imenu KPI izrazil priznanje Craxiju zaradi njegovega stališča do Libanona, medtem ko so predstavniki PDUP in DP zahtevali umik italijanskih čet iz Libanona in uradno priznanje PLO.

Benvenuto za soočanje z vlado o gospodarstvu

RIM — Po povratku z dopustov in premostitvi ostre čeri delovne pogodbe za kovinarje v zasebnih podjetjih se je delovanje sindikalnih organizacij obnovilo in potekajo s polno paro priprave na nujna soočanja z delodajalci in z vlado glede perečih vprašanj brezposelnosti, ozdravitve gospodarstva in socialne politike vlade. CGIL je sklical v ta namen vsedržavno vodstvo za 19. in 20. t.m., CISL je prav tako najavil za konec meseca sejo izvršnega odbora. Včeraj se je sestalo tudi tajništvo UIL, da pripravi zasedanje centralnega komiteja, ki bo od 12. do 14. t.m. pri Lucci.

Sindikat, ki je po članstvu najmanjši, a po svoji sestavi morda najbližji sedanjim vladim, je včeraj izrazil načelno pozitivno oceno glede Craxijevih programskih izjav o gospodarski politiki, zlasti zaradi pozornosti vprašanju zaposlitve in «uravnovešene politike

dohodkov», niso pa manjkale kritične pripombe. Generalni tajnik UIL Benvenuto je na primer označil predlog o podaljšanju delovne dobe za 5 let za «čudaško».

Džemajelov odposlanec pri Craxiju

RIM — Predsednik italijanske vlade Bettino Craxi je sprejel včeraj posebnega odposlanca libanonskega predsednika Džemajela generala Fareza Habiba, ki mu je izročil osebno poslanico predsednika Džemajela. Slednji se zahvaljuje italijanski vladi zaradi prizadevanja pri iskanju rešitve za libanonsko krizo in podčrtuje pripravljenost libanonske vlade, da podpre vse poskuse za prekinitev notranjih sovražnosti in za nacionalno pomiritev.

Craxi je s svoje strani poudaril, da so edina pot za doseg vojaško političnega kompromisa v neposrednih pogovorih med sprtimi stranmi.

Na sliki (teletoto AP): Farez Habib v pogovoru z italijanskimi novinarji.

Člani komisije P2 za podaljšanje del

RIM — Člani parlamentarne preiskovalne komisije o loži P2 so si edini, da je nujno podaljšati rok za zaključek dela, ki jim je bilo poverjeno, vendar se razhajajo pri vprašanju, za koliko naj bi ga «potegnili» čez rok.

Večinske skupine KD, PSI in PRI so za podaljšek štirih mesecev, komunistom se zdi potrebnih najmanj še šest, mislovci in neodvisna levica so za 8-mesečni podaljšek, medtem ko radikalci zahtevajo kar celo leto dodatnega dela. Predsednica komisije, datnega dela. Predsednica komisije, demokristjanka Tina Anselmi se je ob tako razdeljenih stališčih odločila predstaviti lasten predlog, ki ga bo oznanila jutri v poslanski zbornici. Kakorkoli že, dejstvo ostaja, da komisija svojega dela ni uspela zaključiti v predpisanem roku.

Ugrabitev Emanuele Orlandi

Preiskovalci čakajo na novo sporočilo

RIM — V pričakovanju novega sporočila. Tako bi lahko naslovili včerajšnji dan v zvezi s tragično usodo Emanuele Orlandi, ki je že skoraj osemdeset dni v rokah ugrabiteljev in za katero se še ne ve, če je živa ali mrtva. V ponedeljek pozno zvečer je v milanski redakciji tiskovne agencije ANSA zabrel telefon. Moški glas s tujim naglasom je sporočil: «Sem Turkeš, danes ali jutri dobite novo obvestilo.» «Od kod kličete?» «Z Milana, sem Aliz...» In slušalka je padla.

Do včeraj pa preiskovalci niso še dobili nobenega obvestila in niti ne pričakujejo, da bi le-to vsebovalo kakšno novost. Prepričani so namreč, da so pravi ugrabitelji tisti, ki so v nedeljo pustili z magnetofonsko kaseto in notnimi listi in so telefonirali v

rimsko redakcijo agencije ANSA. Turška desničarska organizacija Turkeš tako naj ne bi bila vpletena v ugrabitev, kar zagotavljajo tudi trditve «pravih» ugrabiteljev.

Medtem preiskovalci skušajo razvozlati uganko, ki jo predstavljajo nedeljska sporočila. Potem ko so prečesali področje v okolici bazilike sv. Franciške v središču Rima in niso našli nobenih oprijemljivih sledov, analizirajo «zapuščeni» material. Kaj nekaj pomenijo štirje kamenčki nad kuverto, ki so jo ugrabitelji pustili v snemalnem avtomobilu RAI? Ali so posebno opozorilo, ali pa pripomoček, da kuverte ne odnese veter? In od kod prihajajo zvoki, ki so posneti na magnetofonski kaseti s sporočilom ugrabiteljev?

Ugotovitev ob obisku predsednika Carstensa

Ugoden razvoj odnosov med ZRN in Jugoslavijo

BEOGRAD — V palači federacije v Beogradu so se včeraj dopoldne končali dvodnevni pogovori med predsednikom predsedstva SFRJ Mikom Špiljakom in predsednikom ZRN Karlom Carstensom, ki je na štiridnevem obisku v Jugoslaviji.

Predsednika sta izmenjala mnenja o odnosih med državama in proučila pereča mednarodna vprašanja. Obojestransko so ocenili, da se stiki med SFRJ in ZRN dobro razvijajo in da obstajajo možnosti za okrepitev sodelovanja na vseh področjih, posebej gospodarskem.

Jugoslovansko - zahodnonemško sodelovanje in odnosi so bili tudi glavna tema pogovora med predsednico ZIS Milko Planinc in predsednikom ZRN Carstensom. Visoki gost iz Bon-

na je izrekel priznanje Jugoslaviji za prizadevanja za krepitev varnosti in miru v Evropi ter svetu in posebej za njeno dejavnost v gibanju nevtralenosti in mednarodnih srečanjih. Carstens je poudaril tudi vlogo Jugoslavije na zasedanjih EGS.

Predsednik ZRN Karl Carstens so včeraj v skupščini mesta Beogradu slovesno izročili zlato spominsko plaketo glavnega mesta Jugoslavije.

Zunanja ministra Jugoslavije in ZRN Lazar Mojsov in Hans Dietrich Genscher sta včeraj popoldne nadaljevala pogovore o nekaterih konkretnih vprašanjih mednarodnih odnosov predvsem v Evropi. Posebno pozornost sta namenila vidikom za uspešen zaključek madridskega zasedanja KVSE.

Obletnico bodo svečano proslavili 17. septembra v Kobaridu

Ob štiridesetletnici Kobariške republike

Dne 1. novembra 1943 so nemške čete po večdnevni hudih bojih zasedle Kobarid; s tem dnem je prenehala obstajati tako imenovana «Kobariška republika», ki se je začela takoj po kapitulaciji fašistične Italije septembra 1943.

Kaj je bila «Kobariška republika» in kako je do nje sploh prišlo?

Ker so bile nemške čete zaposlene predvsem z ofenzivo na osrednjo Primorsko «Wolkenbruch I» (Utrganje oblaka), ki se je začela 25. septembra 1943, je na severozahodu Primorske nastalo svobodno ozemlje, ki so ga imenovali «Kobariška republika» in je obsegalo Goriška Brda, Beneško Slovenijo, Rezijsko in Tolminsko.

«Kobariška republika» je segala od Baške grape na vzhodu do Julijskih Alp in Bovca na severu, do obronkov hribov Rezijske in zahodne Beneške Slovenije na zahodu ter do Goriških Brd na jugu. Merila je okoli 400 kvadratnih kilometrov.

Narodnoosvobodilne enote so bile razporejene v zasedah naših dohodih

ob važnejših prometnih zvezah, zlasti pa so zapirale cesti Cedad - Kobarid - Bopec ter Tolmin - Kobarid.

Ker so bile nemške čete zaposlene drugod, ni bilo na tem področju dalj časa nobenih močnejših sovražniških sunkov. To razmeroma kratko obdobje pa je vendarle trajalo toliko časa, da so se enote NOV mogle uspešno organizirati in utrditi. Na osvobojenem ozemlju pa so demokratsko izvoljeni narodnoosvobodilni odbori že začeli urejati civilno življenje.

«V Kobaridu je začela poslovati naša oblast. Izhajali so že prvi odloki za red in disciplino, mesto je dobilo navadno lice. Zvečer so ulice oživele, na cesti nisi videl zoprnih črnorajčnikov, sami veselji obrazi... V kratkem je postal Kobarid pravo partizansko velemesto. Kdo bi magel pozabiti prve svobodne volitve, ki so bile konec oktobra v Kobaridu!» («Leto borb ob Soči» - september 1943-44 - izdal propagandni odsek IX. korpusa NOVJ, izdelek Centralna vojna tehnika IX. korpusa (CVT

DK) «Tone», tiskala tiskarna «Slovenija» - ciklostil).

10. septembra 1943 — neposredno po kapitulaciji Italije — sta na velikem množičnem zborovanju v Kobaridu govorila znani primorski revolucionar in aktivist OF Ferdo Kravanja - Peter Skala in politkomisar Franc Črnugelj - Zorko. Starejši prebivalci Kobarida in okolice se še danes živo spominjajo velikega ljudskega zborovanja 10. oktobra 1943 v Kobaridu, na katerem je o vlogi in pomenu narodnoosvobodilne ljudske oblasti govoril Franc Leskošek - Luka, sekretar slovenskih komunistov in vojaški referent izvršnega odbora Osvobodilne fronte.

10. oktobra 1943 je prišel v Kobarid štab XXVII divizije «Goriške» NOV in POJ, ki je bil ustanovljen 6. oktobra v Čepovanu in prevzel poveljstvo nad tremi novoustanovljenimi Soškimi brigadami, ki so tedaj spadale pod poveljstvo operativnega štaba Soških brigad.

Goriško divizijo so takrat vodili poveljniki Albert Jakopič - Kajtimir,

politkomisar Rudi Mahnič - Brkinc, namestnik politkomisarja Vasja Kogej, ki ga je že 24. oktobra 1943 zamenjal Darko Marušič - Blaž in načelnik štaba Radivoj Ignjatović - Grujica. Naj ob tej priložnosti omenimo, da je štab divizije kmalu utrpel hude izgube: politkomisar Rudi Mahnič - Brkinc je padel v borbi pri Topolovem nad Klodičem v Beneški Sloveniji že 19. novembra 1943, iste dni pa je padel pri Barnasu v Beneški Sloveniji tudi načelnik štaba Radivoj Ignjatović - Grujica.

«Kobariška republika» je bila sovravniki trn v peti in je zato zbral močne sile za splošni napad nanjo, ki naj bi mu končno omogočil pristo pot čez Kobarid v Avstrijo. Postojanke okoli osvobojenega ozemlja je močno okrepil.

Dne 26. oktobra 1943 zjutraj so oddelki nemške 71. divizije, 236. topniškega polka 162. «sturkestanke» divizije, SS bataljona alpskih lovcev z okrepitvami in tudi enote hrvaškega dobrobranskega polka «Riva» začeli z več smeri osredotočeno napadati

proti Kobaridu. Prodirajoč z delom sil po dolinah, z glavnino pa po bližnjih grebenih so po petih dneh hudih bojov le zavzeli Kobarid.

«Kobariška republika» je obstajala 52 dni; njen obstoj pa je zapustil neizbrisne sledove v nadaljnjem narodnoosvobodilnem boju tega predela Slovenskega Primorja.

40-letnico «Kobariške republike» bodo na Kobariškem svečano proslavili, do na Kobariškem svečano proslavili, osrednja svečanost pa bo 17. septembra v Kobaridu. Razen tega bodo pripravili še vrsto kulturnih prireditev in športnih tekmovanj ter svetovno predali svojemenu namenu novo teovadnico, zgrajeno tudi s samopri-

spevki krajanov. Učenci kobariške osnovne šole «Simon Gregorčič» bodo pisali sestanke o Kobariški republiki, najboljši sestavki bodo nagajeni. Pri pripravi na svečano proslavo 40-letnice «Kobariške republike» sodelujejo razen družbenopolitičnih organizacij Kobarida še odbor 30. divizije, zapadnoprimorskega okrajnega in občinski odbor zveze združenih borcev NOV Tolmin. JOŽE OBLAK

Kljub ogorčenemu govoru ameriškega predsednika Ronalda Reagana

ZDA ne mislijo prekiniti pogajanj o razoroževanju Moskva krivi Belo hišo za tragedijo nad Sahalinom

NEW YORK, MOSKVA, TOKIO — Predsednik ZDA Ronald Reagan nadaljuje z nezmanjšano ihto svoj napad proti Sovjetski zvezi, ki jo obtožuje, da je brez vsakršnega vzroka in z nedoumljivo krutostjo sestrelila južno-korejsko letalo, v katerem je umrlo 269 oseb. V televizijskem govoru Američanom je šef bele hiše zahteval, da se Moskva opraviči svetu in plača odškodnino vsem, ki so bili v tragediji soudeleženi. Da bi podkrepil svoje trditve, je Reagan ukazal tudi predvajanje magnetofonskega zapisa, v katerem sovjetski pilot sporoča, da je izvršil svojo nalogo.

Vsekakor je incident nad Sahalinom okrepil oboroževalne namere ameriškega predsednika, saj je ta v svojem televizijskem govoru ponovno zahteval, da se okrepi vojaška obramba, samo mimogrede pa je omenil, da je nekaj trenutkov ob južnokorejskem letalu nad Sahalinom letelo tudi ameriško vohunsko letalo. Niti ni hotel povedati, zakaj je «jumbo» zgrešil let, najbrž je šlo za človeško napako pri programiranju kompjuterja.

In kakšen bo odgovor ZDA? Maščevanje ni najboljši prijem, je dejal Reagan. Zato pa je potrdil, da nobeno sovjetsko letalo ne bo smelo pristajati na ameriških letališčih, poleg tega je prepovedal kulturne in znanstvene izmenjave s SZ in se je izrekel proti obnovitvi pogodb z Moskvo o mednarodnih prevozihi. Reagan pa je zatrdil da tragedija ne bo imela posledic za nadalje-

vanje dialoga Zahod - Vzhod in niti na ravni pogajanj za razorožitev.

Japonska vlada pa je včeraj objavila posnetek pogovora pilota sovjetskega lovca s svojo bazo, kjer pilot opisuje vse faze bližanja «jumbu» in njegovo «uničenje». To je zadosten dokaz, pravijo v Tokiu, da je južnokorejsko letalo res sestrelil sovjetski lovec. S tem se v Moskvi seveda ne strinjajo in potrjujejo prejšnje verzije. Letala niso hote sestreliti in najbrž je šlo za napako ali pomoto. Včerajšnja Pravda glede tega piše, da sovjetsko obrambno letalstvo ni imelo nobenega vzroka, da sestrelji «jumbo». Dokaz temu je, da je južnokorejsko letalo več kot dve uri letelo v sovjetskem zračnem prostoru in to na tistem delu, ki je na mednarodnih kartah še posebej označen in prepovedan za vsakršen promet. Piloti vsega sveta vedo, da let nad Kamčatko in Sahalinom lahko sproži sovjetske obrambne sisteme. Skratka, piše Pravda, dovolj dokazov je o tem, da je južnokorejski «jumbo» vohunil.

Česopis objavlja tudi ogorčena pisma sovjetskih državljanov, ki protestirajo nad tem, da tuja letala ogrožajo njihovo varnost. Kaže, da se je s tem začela sovjetska ofenziva proti ameriškim obtožbam.

Ostale države zahodnega bloka pa zaenkrat še čakajo, kakšno stališče bo zavzel varnostni svet OZN in šele takrat se bodo odločile za morebitne sankcije

Svojci japonskih potnikov na južnokorejskem jumbu, ki ga je sovjetsko letalstvo sestrelilo pred nekaj dnevi, so z ladjo potovali na območje, kjer naj bi se letalo raztreščilo

KEVS: politični zaključek Z nastopom zunanjih ministrov

MADRID — Vse kaže, da se bo konferenca o evropski varnosti v Madridu zaključila tudi brez pristanka Malte na besedilo zaključnega dokumenta, ki ga podpira vseh preostalih 34 držav udeleženk. Don Mintoff namreč še naprej neomajno vztraja pri tem, da je treba v zaključno listino vnesti vrsto varnostnih jamstev za Sredozemlje, s takim stališčem pa se obojstranska delovanja po splošnem prepričanju vse bolj izključuje iz procesa za doseg evropske varnosti. To pomeni, da bo konferenca formalno še nadaljevala delo za doseg potrebnega soglasja, vendar jo bo 34 držav po skoraj treh letih politično zaključilo in začelo izvajati sprejete sklepe.

Zaključni del madridske konference pa bo z današnjim dnevom prizorišče vrste mednarodnih srečanj, ki utegnejo preglasiti nesoglasja okrog zaključne listine. V Madridu so že zbrani zunanji ministri vseh evropskih držav udeleženk ter ZDA in Kanade, napovedana pa so tudi srečanja predstavnikov članic EGS, atlantskih zaveznic, poleg tega pa vlada veliko pričakuje za pogovore med ameriškim državnim sekretarjem Shultzom in sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom, ki bo prvi stik državnikov obeh vesilov po sestrelitvi korejskega jumba.

Živahna preizkušnja čaka tudi novega italijanskega zunanjega ministra Giulia Andreottija, ki ima v Madridu že dodobra napolnjen delovni program.

Obisk Helmuta Schmidta v Vzhodnem Berlinu Potreben razumen dialog med Nemčijama

BONN — Nekajdnemni obisk bivšega zveznega kanclerja Helmuta Schmidta v NDR, zlasti njegov dolgi pogovor s Honeckerjem v Vzhodnem Berlinu, je utrdil Schmidta v prepričanju, da «ni druge možnosti razen razumnega dialoga med nemškima državama». Skupaj s Honeckerjem je ponovil izjavo z njunega srečanja ob jezeru Werbellinsee leta 1981: na nemškem ozemlju se ne sme nikoli več začeti vojna.

Značilno za sedanje obdobje ne samo v mednemških odnosih, ampak tudi v mednarodnih razsežnostih, je dejstvo, da je zasebni obisk nekdanjega zveznega kanclerja zbujal tolikšno pozornost. Schmidta so na obisk povabili cerkveni berlinsko-braniburški protestantski krogi, s katerimi je imel pogovore v Potsdamu in Wittenbergu.

Toda glavni pogovor je bil v ponedeljek v poslopu državnega sveta med Schmidtom in Honeckerjem o zunanje-političnih in gospodarskih zadevah in o mednemških odnosih. Pri obravnavanju raket srednjega dosega sta imela politika sicer različna mnenja, vendar sta oba izrazila upanje, da bosta supersili v Zenevi dosegli kompromis.

Pogovor med Schmidtom in Honeckerjem ni edino znamenje, ki kaže ne samo na pripravljenost vlad obeh nemških držav za sodelovanje, ampak tudi na prepričanje Bonna in Vzhodnega Berlina, da se je treba zavestno in z vsemi silami truditi, da bi ZRN in NDR čim bolj varno preživeli sedanje nevarno in zelo občutljivo obdobje med blokoma.

Znano je, da je izmenjava mnenj med predsednikom državnega sveta

NDR Honeckerjem in stalnim predstavnikom ZRN na leipziškem velesojmu politični barometer, po katerem merijo stanje in kakovost mednemških odnosov. Po mnenju nekega komentatorja kaže barometer na «stanoovitost».

Tudi letošnji jesenski velesojem v Leipzigu ni bil izjema. Večina 555 razstavljavcev iz ZRN in Zahodnega Berlina je sicer prišla v Leipzig brez velikih pričakovanj, toda pri uradnih predstavnikih je prevladal optimizem. Honecker, ki je s člani partijskega vodstva govoril s predsednikom upravnega odbora zahodno-nemškega koncerna Veba, letos prvič obiskal razstavne prostore koncerna (naftni proizvodi).

Državni sekretar v bonskem gospodarskem ministrstvu Dieter von Wuerzen je povedal, da je ZRN v prvem polletju 1983 povečala izvoz v NDR za celih 33 odstotkov. Spričo tolikšnega naraščanja trgovinske menjave je Honecker v pogovoru s predsednikom upravnega odbora Veba dejal, da bi bili politični odnosi med nemškima državama lahko prav tako dobri, kot so odnosi med NDR in Veba.

Plačilni bilanci ZRN in NDR nista izravnani, toda vse kaže, da to ne povzroča prehudih skrbi nemškima partnerjema. Po uradnih zagotovilih «leto še ni končano» in «bomo videli», kar pomeni, da obstaja močna politična volja, da se sodelovanje nadaljuje in krepi. In poleg milijardnega posojila, ki ga je Vzhodni Berlin dobil od Bonna, so morda na vidiku še kake druge denarne injekcije.

Na vidiku pa so tudi pogajanja o sklenitvi kulturnega sporazuma, sporazuma o znanstvenem in tehničnem sodelovanju ter pogovori strokovnjakov o izredno pomembni temi varstva okolja. Honecker je opisal sedanje stanje mednemških odnosov z «vpenjajočo se krivuljo».

Nemiri v Pakistanu

ISLAMABAD — General Zia Ul Hak je obtožil «tuje sile», da so zanele protivladne demonstracije v pakistanski pokrajini Sind. Upor se je začel že 14. avgusta in ga je razglasilo «Gibanje za vzpostavitev demokracije».

«Nekatere tuje države dajejo skupini finančno pomoč in jo spodbujajo k neredu», je rekel na tiskovni konferenci Zia, ne da bi pri tem navedel imena osumljenih držav. Vendar je povabil novinarje, naj sami pridejo do «zaključkov», predvsem po «zadnjem vmešavanju Indire Gandhi v pakistanske notranje zadeve».

Kaže, da je bilo v zadnjih dneh v Sindu ubitih okrog 40 oseb, kljub temu pa Zia ni izključil možnosti dialoga z opozicijo, čeprav je zagrozil, da bo prej «dal lekcijo».

Zaradi jekla spopad ZDA-EGS

BRUSELJ — V okviru Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT) se danes v Zenevi začnejo pogajanja med ZDA in EGS o ameriških trgovinskih kompenzacijah zaradi julijskih omejitev pri evropskem izvozu posebnih jekel v ZDA. Srečanje v Zenevi sovpada z ugotovitvami združenja velikih jeklarskih proizvajalcev Eurofer, ki so obsodili enoletni sporazum o omejevanju izvoza siderurških izdelkov iz Evrope v Ameriko.

V Bruslju evropski industriji ugotavljajo, da je njihov in japonski položaj na ameriškem tržišču že nevzdržen, medtem ko napredujejo južnokorejski in latinsko-ameriški proizvajalci. Industriji zahtevajo zato, naj komisija deseterice v pogajanjih z Washingtonom izboljša delovanje sporazuma EGS-ZDA.

Glede posebnih jekel pa izvedenci EGS ocenjujejo, da bo zaradi ameriških restriktivnih ukrepov utrpela deseterica najmanj 500 milijonov dolarjev škode, saj bodo restrikcije trajale vsaj še štiri leta.

Na predlog ministrskega sveta deseterice bo ko-

misija EGS zahtevala predvsem kompenzacije v livarstvu, v tekstilni in kemični industriji. Ze sedaj pa je povsem jasno, da ne bo Washington pristal na evropske zahteve in bo skušal razširiti dosedanj sporazum o navadnem jeklu tudi na posebna jekla. EGS je do sedaj kaj takega odločno zavračala. V Zenevi je torej spopad neizbežen, saj EGS nima druge izbire, ko njeno livarstvo preživlja eno najhujših kriz. Tokratni ameriški ukrepi pa kot kaže bolj malo škodijo italijanski industriji, ki je v preteklosti izvažala v ZDA le malenkostne količine posebnih jekel.

Taki zapleti seveda ne koristijo splošnemu vzdušju v industrijskih krogih. Po zadnjih podatkih so tudi v juniju letos zabeležili nazadovanje v industrijski proizvodnji EGS v primerjavi z enakim obdobjem lani. Tako recesija velja za ves prvi semester, med posameznimi članicami pa so razlike precejšnje, saj sta tako ZRN kot Danska zabeležili precejšen porast industrijske proizvodnje.

Po nespodbudnih rezultatih razgovora med opozicijo in vlado Čile: jutri 5. protestni dan

SANTIAGO DE CHILE — Čilski demokraciji bodo jutri spet demonstrirali zoper Pinochetov vojaški režim v okviru «petega protestnega dne», ki ga je napovedala demokratska zveza. Vest je potrdil predsednik demokratske zveze in bivši čilski zunanji minister Gabriel Valdes po predsedničnem srečanju z notranjim ministrom Sergio Onofrejem Jarpo.

Srečanje med vladnim voditeljem in zastopnikom sredinsko usmerjenih opozicijskih sil je potekalo v rezidenca. Razgovor (ki spominja na podoben poskus dialoga pred desetimi leti, ko sta se tedanj predsednik Aljaš sestajala v nadškofiji, ne da bi na skupnega jezika) ni privedlo do konkretnih rezultatov, še zlasti pa se obojesednika nista mogla dogovoriti o neke vrste premirju. In najbrž, kljub dobri volji Jarpe in Valdesa, do splošno priti: po eni strani demokratska zveza ne more odstopiti od svojih minimalnih zahtev, ki naj bodo znak

pospešenega prehoda k demokratizaciji države, Jarpa pa je kljub »nerebitni dobri volji« vendarle preveč vezan na Pinochetov režim, da bi mu lahko bil brez pomislekov za grobarja.

Edini rezultat razgovora je, da se dialog ni povsem pretrgal in da se bosta Valdes ter Jarpa zopet sešla. Novemu srečanju pa vsekakor ne bo več botroval msgr. Fresno, pač pa se bosta obe strani neposredno dogovorili. Zaradi neustreznih odgovorov, ki jih je dal Jarpa, pa je Valdes v imenu demokratske zveze potrdil peti protestni dan, ki bo jutri.

Zaprto vlade, predvsem pa čilškega predsednika Pinocheta je pripomnila k dejstvu, da je opozicija spet strnila svoje vrste ter našla tisti skupni jezik, ki se je v zadnjem tednu začel nekoliko cefrati. To je vsaj vtis, ki ga človek ima ob izjavah Andresa Zaldivarja, predsednika demokratske internacionale, ki se je po dolgi letih izgnanstva vrnil v Santiago. Le sprememba režima in soglasje velike večine Čilencev, je dejal Zaldivar, lahko rešita državo iz globoke politične, so-

cialne in gospodarske krize.

Zaldivar je poudaril, da po njegovem mnenju se protestni dnevi morajo nadaljevati, dokler ne bodo odpravljeni vzroki protesta: lakota, brezposelnost, nespoštovanje osnovnih človekovih pravic. V tem okviru je predsednik demokratske internacionale izrazil tudi upanje, da bodo vse demokratske sile od strank do sindikatov soglašale o načrtu za novo ustavno ureditev Čila in za pot, ki naj k taki ureditvi vodi.

□ RIM — Fronta za osvoboditev Irana, najmočnejša protihomeinijeva organizacija, je poslala Sadamu Huseinu in Homeiniju poziva, naj končata iransko-iraški spopad. Vsebinsi obeh brzojav sta drugačni, saj Huseina pozivajo, naj nadaljuje svoje napore za mir in naj pristane tudi na enostransko premirje, medtem ko Homeiniju očitajo, da hoče za vsako ceno nadaljevati vojno, ki ne škodi samo obem vojskujočim temveč vsem islamskim državam.

TRIESTE AUTO HI-FI

Avtostereo - Prodaja - Servis - Montaža

Alpine — Audiola — Ask — Autovox — Beltex — Becker — Blaupunkt — Cervin Vega — Grundig — Panasonic — Philips — Pioneer — Sound Barrier — Roadstar — Sharp — Voxson — Zendar — Kenwood — Jbl

TRST — UL. GEPPA 12/a — TEL. 69358

OPEL Servis - Serri Tullio & C. S.n.c.

Originalni nadomestni deli
Vsa dela opravimo v teku dneva, jamčimo brezplačni servis s kuponom 1000 km
Takošnja dobava novih avtomobilov po izvoznih cenah

BATERIJE OPEL — RADIO — PRITIKLINE OPEL

Ob sobotah popoldne zaprto — Prodaja nadomestnih delov — Delavnica

Izložba: Ul. Brunner 14 - Tel. 040/790-232
Servis: Ul. Ginnastica 56 - Tel. 040/726-241 - 724-211

Na seji izvršnega odbora SKGZ

Razprava o skupnih naporih za dosego zaščitnega zakona

V ponedeljek je v Trstu izvršni odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze razpravljala o skupnih naporih za globalno zaščito in obžaloval, da predsednik vlade Craxi v svojem nastopnem govoru in v programskem dokumentu ni omenil tega vprašanja. Prvi problem je sedaj predložitev zakonskega osnutka PSI, za kar je izvršni odbor sklenil, da je treba pričeti z ustrezno akcijo na raznih ravneh v odnosu do socialistične stranke. Izvršni odbor bo predlagal glavnemu odboru sklicanje obnega zbora Zveze novembra v Trstu, razpravljal pa je tudi o temah obnega zbora.

Na osnovi poročila predsednice odbora Tamare Blažina se je razvila širša razprava o problemih doraščajoče mladine, predvsem o vlogi nekaterih pomembnih ustanov, kot je na primer Dijaška matica in oba Dijaška domova, o socialnem vprašanju mladine, o odnosu do šole, skrbi za otroke, zlasti v centru mesta. Iz razprave, v katero so posegli številni člani izvršnega odbora, je izšlo načelo, da je odbor usmerjevalni organ, ki daje pobude, operativni organi pa so razne ustanove.

Daljša razprava se je razvnela tudi na osnovi poročila predsednika odbora za uveljavljanje obstoječih narodnost-

nih pravic Igorja Komela o akciji za vračanje slovenskih priimkov in imen. Pri tem je odbor izhajal iz razprave in zaključkov glavnega odbora SKGZ, se dogovoril za akcijo in s člani odborov in člani same Zveze, za tesnejšo povezavo s Primorskim dnevnikom. Sklenjeno pa je tudi bilo, da je treba zagotoviti ustrezno servisno službo in da mora akcija temeljiti na informiranju in ne na enostavnih pozivih.

Odbor je toplo pozdravil izredno uspešen zlet tabornikov Modrega vala ob njih obletnici. Obravnaval je nekatera šolska vprašanja, o čemer poročamo na goriški strani in končno razpravljala o proslavi štiridesete obletnice IX. korpusa, ki bo v soboto in nedeljo v Novi Gorici.

S ponedeljkeve seje zahodnokraškega sveta

Še o regulacijskem načrtu za Križ

Zahodnokraški rajonski svet je v ponedeljek začel z analizo podrobnostnega regulacijskega načrta za Križ, ki sta ga po nalogu občinske uprave izdelala arhitekta Kokorovec in Ruggerio. Načrt, ki smo ga v grobih obrisih že predstavili našim bralcem, bo po sklepnem glasovanju občinske skupščine (do katerega bo predvidoma prišlo konec leta) postal sestavni del splošnega regulacijskega načrta tržaške občine. Gre torej za zelo pomemben dokument, ki bo nedvomno odločilno vplival na nadaljnjo urbanistično in torej tudi na družbeno rast Križa, ki je moral čakati kar štiriinajst let, da je občina izpolnila svoje obveze na tem področju.

Seveda pa bo treba sedaj celovito preveriti ali ta načrt res odgovarja

stvarnim potrebam vasi in njenega prebivalstva. To je sicer prvenstvena naloga rajonskega sveta, vendar pa je, da se o njem izrečejo tudi naše strokovne organizacije, poleg seveda vaških komponent, ki se bodo, kot smo zvedeli, sestale prihodnji teden. Srečanje s prebivalstvom se bo odvijalo konec septembra, z upanjem, da bo do takrat občinski svet izvolil novega župana in torej tudi novega odbornika za urbanistiko, ki bo neposredni sogovornik rajonskega sveta pri celotni zadevi.

Na ponedeljkovi seji je tekla razprava o novih cestnih povezavah in prometnih ukrepih, ki sta si jih arhitekta zamislila z namenom, da bi kar se da pospešila prehod «tujih» vozil skozi naselje. To velja zlasti za ceste, ki povezujejo Križ z obalo in s pokrajinsko cesto Prosek-Sesljan. V sklopu tega namerava občina razširiti nekaj cest ter na novo zgraditi cesto po «Mrhnšču», ki bi se iztekla na trgu pred cerkvico sv. Roka s primernim parkiriščem pod dvoriščem Doma Alberta Sirka. Skupno hoče občina urediti v vasi 166 novih parkirnih mest, večji parkirišči pa bi morali zgraditi pod pokopališčem in v bližini nogometnega igrišča. Za urešničenje teh del (stroški znašajo pol milijarde lir) bi morala uprava razlastiti približno sedem tisoč kv. m

zemlje. Po nekaterih ulicah, zlasti sredi vasi, bi uvedli enosmerni vožnjo za avtomobile, med njuna dela pa je občina uvrstila tudi ureditev starih stopnic, ki povezujejo Križ z morjem.

Omenjeni urbanistični posegi z novim prometnim normativom so že izzvali nekatere pomisleke tako v rajonskem svetu, kot tudi med vaščani samimi. Marsikdo se namreč sprašuje do kakšne mere je upravičena ta prometna «revolucija», ki se v nekaterih ozirih zdi tudi zelo težko uresničljiva. Bolečo točko pa predstavljajo vsekakor tudi načrtovana razlaščenja, ki jih bo v vsakem primeru težko upravičiti v očeh prizadetega prebivalstva.

Te nejasnosti v podrobnostnem regulacijskem načrtu za Križ že sedaj dokazujejo, da bomo v prihodnjih dneh pričala zahtevnemu in če bo potrebno tudi polemičnemu sočujanju, s katerim bo treba nujno razčistiti vse «senčne» plati dokumenta ter v tem smislu pripraviti tudi ustrezne pripombe in protipredloge.

● Zaradi popravil na vodovodnem omrežju bo Ul. Refosco (med Bazoviško ulico in hišno številko 12) zaprta za avtomobilski promet.

Manj prometa v tržaški luki

Blagovni promet v tržaškem pristanišču se je v prvih sedmih mesecih letos zmanjšal (v primerjavi s prvimi sedmimi meseci lani) za tri odstotke. V obdobju januar - julij 1983 so v tržaški luki manipulirali 15,8 milijona ton, v istem časovnem razdobju lani pa 16,3 milijona ton.

Promet je upadel, pa čeprav je prispelo tačas v naše pristanišče več ladij (3.268) kot lani (3.247). Upadlo je število pretovorjenega gorilnega olja (od 13,1 milijona ton na 12,4 milijona ton), zaskrbnjujoče pa je tudi zmanjšanje kontejnerskega prometa (letos 44.750 enot, lani kar 52.795). Po drugi strani je bilo zabeležiti porast prometa premoga (od 950 tisoč na 1.584 tisoč ton) in lesa (od 47 tisoč ton na 162.450 ton).

Prvi dan seminarja za šolnike

Ciklus predavanj za vzgojiteljice

Na tržaškem učiteljskišču «A. M. Slomšek» se je včeraj pričel 19. seminar za vzgojiteljice, učitelje in profesorje slovenskih šol na Tržaškem. Prvi ciklus predavanj, ki je namenjen vzgojiteljicam v slovenskih vrtcih se bo zaključil v petek, 9. septembra, obsega pa dvodnevna predavanja, namenjena dvema delovnim skupinam. Seminar poteka namreč v času, ko so otroški vrtci že odprti, ponavljanje predavanj v dveh izmenah pa bo omogočilo, da se bodo vzgojiteljice vrstile ter da bodo malčki, kljub seminarju, lahko redno obiskovali vrtec. O poteku predavanj ter o pomenu seminarja je včeraj spregovoril tudi dolinski ravnatelj Stanislav Skrinjar, ki je pozdravil predavateljice in poslušalke ter tako otvoril letošnje delo. Udeležence seminarja sta pozdravila tudi pedagoški svetovalec SRS za slovenske šole v zamejstvu prof. Silvo Fatur ter ravnateljica liceja «F. Prešeren» prof. Laura Abrami.

Osrednja tema prvega, teoretičnega dne je bila «Govorna vzgoja v predšolski dobi».

O «Govornem razvoju pri otroku» je spregovorila Vojka Štular, pedagoginja in ravnateljica vrtca v Luciji pri Kopru, ki je v uvodu poudarila pomen izmenjave izkušenj med vrtnaricami z obeh strani meje in medsebojnega sodelovanja, ki se je, kar zadeva tržaške in koprške vzgojiteljice, začelo že pred letom. Štularjeva je najprej naštel tri faktorje, ki vplivajo na govorni razvoj pri otroku (fiziološki, psihološki in socialni) ter spregovorila o pomenu govorne funkcije pri otroku in odraslem človeku skozi zgodovino.

Po kratkem orisu celotnega sistema govornih organov ter možganskega govornega centra, se je predavateljica zaustavila pri posameznih fazah govornega razvoja pri otroku. Domače okolje, se pravi starši, so gotovo najpomembnejši dejavniki, ki bo neizbrisno vplival na intelektualni, duševni in govorni razvoj otroka. Zelo velika pa je tudi vloga vzgojiteljice, saj predšolski otrok preživlja velik del svojega časa v vrtcih in jasli.

Prav zato mora otroška vzgojiteljica nuditi gojencem optimalne pogoje in pomoč v pomembni začetni fazi spoznavanja. Štularjeva se je nato zaustavila pri posameznih govornih motnjah, ki jih lahko pri otroku takoj zaznamo ter vzgojiteljicam svetovala naj otroka in starše v takem primeru napotijo k logopedu. Predšolska doba, ki predstavlja obnem začetno fazo sociocentričnega govora je namreč odločilnega pomena, ko je otrok majhen pa je tudi najlažje odpraviti manjše govorne težave in napake. Če bomo te motnje zanemarili, pa bodo otroka spremljale skozi vse življenje.

O «Vplivu govora vzgojiteljice na razvoj otrokovega govora» je predavala pedagoška svet. za predšolsko vzgojo iz Kopra, Sonja Tasevski, Milena Butja, pomočnica ravnateljice v Luciji pa je spregovorila o načrtovanju govorne vzgoje v vrtcih. Obe sta se zaustavili pri pomenu lepega, estetskega in umirjenega pripovedovanja, pri vlogi slikanic in plošč ter pri važni nalogi, ki jo opravljajo starši, vzgojiteljice in stari starši.

Govor je bil tudi o dvojezičnih otrocih ter o težavah dvojezične vzgoje.

Ob koncu predavanj smo še pokramljali z nekaterimi vzgojiteljicami. Zvedeli smo, da je bila udeležba dobra, saj je prvemu dnevu seminarja sledilo nad trideset vzgojiteljic, kljub temu da so urniki predavanj in obvezna prisotnost povzročili precej nevrščnosti vzgojiteljicam občinskih vrtcev, ki delajo

samo v eni izmeni.

«Seminar je zanimiv, tudi ideje in nasvete lahko dobiš v okviru predavanj,» je povedala Nadja, mlada vzgojiteljica, «mislim pa, da bi se morali o njegovi vsebini še pogovoriti. Že pred leti smo namreč šolniki predlagali, da bi teme seminarja sami izbrali, mislim pa, da je tudi sočnanja in razprave med nami premalo.»

Pismo uredništvu

O POBRATENJU KRIŠKIH ORGANIZACIJ Z GRIBLJAMI

Kot je bilo objavljeno v nedeljo, 4., in v torek, 6. septembra, v Primorskem dnevniku, so se kriške organizacije — KD Vesna, ŠD Mladina in sekcija Zveze partizanov ANPI — pobratile v Gribljah v Beli krajini s tamkajšnjo krajevno skupnostjo.

S tem v zvezi bi rad vprašal te kriške organizacije, kako to, da so «pozabile» na domače športno društvo Vesna. Dvomim, da je mogoče prezreti društvo, ki obstaja že 60 let. In če se je tako res zgodilo, bi rad spomnil, da deluje v Križu vse od leta 1922-23 tudi slovensko športno društvo, ki je v ponos vsem Križanom in slovenskemu zamejskemu športu sploh.

Kot Križan, član in podpredsednik športnega društva Vesna se čutim užaljenega, ker bi se tudi ŠD Vesna z veseljem udeležila tega tako pomembnega srečanja. In tudi zato, ker so nekateri odborniki športnega društva iz Gribelj pred leti obiskali Križ in izrazili željo, da bi se ob priložnosti srečali.

Zvedel sem (prepozno) da so pripravljale seje za pobratenje potekale že nekaj let. Želim zato, da bi odgovorni jasno in javno pojasnili, zakaj ni bil obveščen odbor ŠD Vesna o teh sejah in o pobratenju sploh.

S spoštovanjem

SILVIO BEZIN

Po vsej verjetnosti bodo objekt odprli konec leta

V dvorani KD Prosek - Kontovel v polnem teku obnovitvena dela

Dvorana Kulturnega doma Prosek - Kontovel dobiva počasi novo podobo. Dela za obnovo dvorane so namreč v polnem teku, kljub temu pa po vsej verjetnosti dvorana ne bo nared za začetek nove sezone, kot je predvideval prvotni načrt, in kot je bil tudi govor na zadnjem občnem zboru Zadruga za Kulturni dom Prosek - Kontovel, 26. marca lani.

Na občnem zboru so člani mnogo

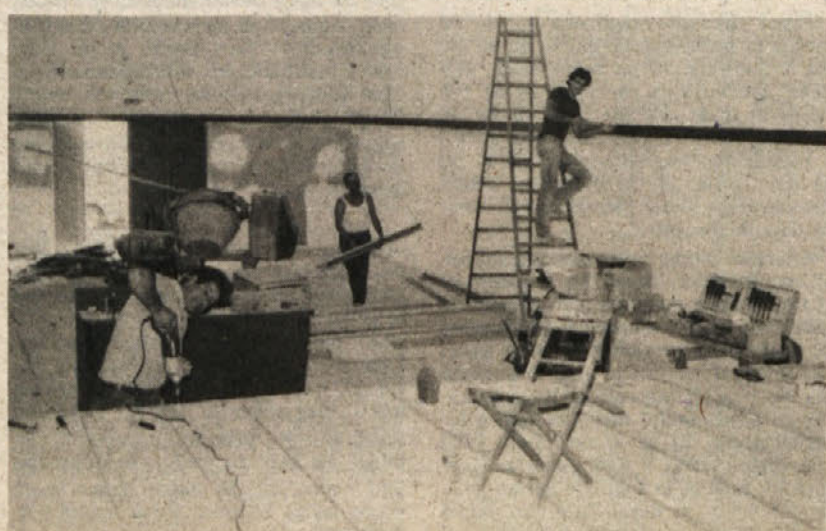
razpravljali o obnovitvi dvorane. No, volizvoljeni odbor je bil mnenja, da bo treba pohiteti z deli, da bo dvorana čimprej ponovno urejena. Razumljivo je, da je pomanjkanje ustrezne prireditvene prostora dokaj prizadela domače kulturno življenje: odkar je dvorana zaprta domači kulturni delavci ne vadijo in ne delajo s tako vnemo kot običajno, saj nimajo možnosti, da bi nastopali v domači

vasi, z izjemo, seveda, nastopov na odprtem. Tudi uporaba dvorane na Kontovelu je bila le trenutna rešitev zato na Proseku - Kontovelu vsi nestrno pričakujejo, kdaj se bodo ponovno odprla vrata Kulturnega doma.

Kot smo omenili so dela v dvorani v polnem teku. Če bo vse steklo v najboljšem redu in ne bo prišlo do nepredvidenih zapletov, domačini računajo, da bodo odprli dvorano že v čunajo, da bodo odprli dvorano že v tem letu. Prostor je bil preurejen po vseh varnostnih in protipožarnih predpisih. Domači delavci so zgradili nov oder, ki stoji na nasprotni strani od prejšnjega. Na ta način ima dvorana predpisani zasilni izhod na glavno cesto. Istočasno so obnavili električno napeljavo in obnovili centralno kurjavo. Tudi pleskarska dela se bližajo koncu; tako bo treba sedaj urediti še glavni vhod in pod.

Čeprav so morali dvorano zaradi obstoječih predpisov nekoliko skrajšati, bo vsekakor še kar prostorna in funkcionalna. Vsa dela so seveda htevala precejšnjo gnotna sredstva, zato se srečuje trenutno odbor s finančnimi problemi, za katere pa upa, da jih bo lahko kril s pomočjo vseh vaščanov, ki so vedno priskočili na pomoč s posojili in prostovoljnimi prispevki.

B. R.

Pripombe na rob «Draga 83»

Po kronističnih zapiskih še nekaj pripomb k «Dragi 83». Verjetno te pripombe ne bodo veljale le za letošnje Drago, ampak tudi za ostale «Drage», ki jih je avtor člančiča obiskal.

Ne bi tu pisali o idejni kolokaciji «Drage», saj je dovolj jasna, kljub različnim, ki seveda obstajajo v vrstah njenih «somišljenikov». Dejstvo pa je, da organizatorji, to so tudi letos poudarili, zastavljajo «Drago» dokaj ambiciozno. «Ena izmed redkih slovenskih svobodnih tribun», «nekak slovenski parlament», poudarjajo intelektualizma, evropske širine, deklarativno odklanjanje provincializma so izrazi in trditve, ki dajo misliti na duhovno in miselno svetlo, kjer besede niso branjevska krama ampak lahka valuta. In tu se znajde «Draga» večkrat v precepu in v njem se je znašla tudi letos.

Očitno je namreč, da niso vsa predavanja usmerjena v iskanje neke resnice, v globoko miselno razmišljanje, ampak so ubrana na čisto drugačne strune. Na strune s težko ideološko patino, ki brenkajo na srce, ki merijo v zelo preprosta čustva, ki ne vodijo k treznosti ampak k svojevrstni ekscitaciji. Takšno se nam je zdelo letošnje predavanje dr. Ljuba Srca. Seveda je potem tudi debata temu primerna. Čustveni izlivi zamagljajo tudi nekatere fakte. Demoznacija socializma privede marsikoga do čudnih zaključkov. Tako smo našli o grozni srbski čaršiji, ki me ni Slovencem zadati smrtni udarec. O mednarodnih protislovenskih komplotih, o krvavi socialistični (ne)morali, o kužnih vodah izseljencev, ki dušijo čista Triglavsko jezera, o perspektivah, ki ne upoštevajo realnega stanja; kot da bi lahko z gobo izbrisali do goletne izkušnje in boje za izgradnjo samostojne poti v socializem. Tu se zapirajo vrata za sleherni sočanje.

Resna, trezna in poglobljena predavanja, kot sta bili Starčev in Vopernikovo pa le ne dopustijo padcev v gole čustvene izlive. Debata se kljub vsemu strezni in pridobi na kakovosti. Čeprav se je tudi letošnja Draga zaključila s tako ekskluzivnim pojmovanjem Slovenstva, kot ga je izrekel Alojz Rebula, da se je poslušalec (neakterim) zastavilo resno vprašanje, če je vse tisto, kar smo Slovenci ustvarili izven krščanske stihre sploh še slovensko. Veliko vprašanje tudi za katoličane. Je Prešeren stopil na slovenska tla šele po neki domnevni spreobrnitvi na smrti postelji, ali pa so vsemu tistemu, kar je ustvaril prej, vrata zaprta?

A. M.

● Tržaška občina sporoča, da je na Gradu sv. Justa še dalje odprta arheološka razstava «Caput Adriæ». V četrtek, petek in v soboto si lahko občinstvo ogleda razstavo v spremstvu vodiča. Zbirališče ob 11. uri pred vhomom.

Raziskovalno delo v taboru «Benečija 83» je za mlade poučno a hkrati prijetno

V Špetru Slovenov v Beneški Sloveniji smo bili včeraj, kjer smo obiskali udeležence letošnjega raziskovalnega tabora «Benečija 83», ki ga letos že tretjič zapovrstjo organizira Slovenski raziskovalni inštitut skupno z Narodno in študijsko knjižnico v Trstu ter Društvom naravoslovcev «Tone Penko».

Naj na kratko povemo, da se letošnjega tabora udeležuje 32 dijakov s Tržaškega in Goriškega, da jih vodijo

mentorji, nekateri tudi iz matične domovine, da je med udeleženci več novih, nekaj pa tudi takih, ki so se udeležili vseh dosedanjih raziskovalnih taborov; tistega prvega v Barkovljah, lanskega v Doberdolu in letošnjega v Beneški Sloveniji. Naj povemo, da predstavljajo dve tretjini mladih raziskovalcev dekleta, da so fantje torej v manjšini (pa nimajo zaradi tega prav nobenih manjvrednostnih kompleksov ter se v takšni družbi odlič-

no počutijo). In naj še povemo, da se vsi počutijo dobro, da so zdravi, dobro razpoloženi in da so nam že izjavili, da se bodo prav gotovo udeležili tudi naslednjih taborov, če bo do njih prišlo.

Prišli smo k njim v dopoldanskih urah, ko so bili skoraj vsi na delu po terenu. Le nekaj jih je bilo v eni izmed učilnic prekrasnega Dijaškega doma, ki je bil v Špetru zgrajen po potresu. Počakali smo, da so se zbrali okrog 13. ure vsi na kosilu in izkoristili to priložnost za številne razgovore, ki jih bomo objavili v posebni reportaži.

Že sedaj pa lahko povemo, da poteka delo v letošnjem raziskovalnem taboru zelo uspešno. Mladi raziskovalci so razdeljeni v pet skupin: etnološko, ki proučuje med drugim stopnjo ohranjenosti domače kmečke kulture, posledice stalnega izseljevanja, stare običaje in šege, problem stavbarstva itd.; geografsko, ki proučuje proučevanje vprašanje izseljevanja v občini Špetar, koliko je bilo storjenega in popravljenega po potresu v letu 1976; naravoslovno skupino, ki sestavlja seznam naravnih kulturnih dediščin v omenjeni občini ter popisuje tudi domače zdravilne rastline; sociološko skupino, ki proučuje vzroke in posledice demografskega stanja v občini Špetar in se zgodovinsko skupino, ki

zbira priimke in hišne vzdevke prebivalcev te občine, opis gesel za kraje v tej občini in še marsikaj drugega. Delo je zelo intenzivno ter se začne zbiranje že v zgodnjih jutranjih urah. Po-

Pri Sv. Ani komemoracija bazoviških junakov

Na dan ko so pred 53 leti padli pod smrtonosnimi streli bazoviški junaki Bidovec, Marušič, Miloš in Valenčič je bila včeraj ob 17. uri pred obeležjem na pokopališču pri Sv. Ani žalna komemoracija s polaganjem vencov, ki so se je udeležili številni primorski Slovenci, predstavniki VZPI - ANPI in tovariša iz matične domovine Škerjanc in Zlatič. Priložnostne besede je ob spomeniku izrek predsednik odbora za proslavo bazoviških žrtv Filibert Benedetič.

Leg raziskovalnega dela pa sledijo udeleženci raznim predavanjem, ki so jih imeli na primer domači predavatelji, kot prof. Viljem Černo, Ferruccio Clavara, Rihard Rutar, v nedeljo so opravili izlet po Benečiji, spremljal jih je Maurizio Namor, župan občine Dreka.

V lepi telovadnici, ki spada k dijaškemu domu imajo še razna športna srečanja z mladimi iz Špetra, v večernih urah pa ne manjka sproščeni razgovori, petja in družbenih srečanj prav tako z domačini.

Dom, kjer stanujejo in kjer poteka tudi del njihovega delovanja, je zelo lep, kot smo že v začetku poudarili, primeren za takšno poglobljeno delo, primeren tudi za ustvarjanje prijetnega tovariškega vzdušja, ki vlada med vsemi udeleženci pa tudi z osebami Dijaškega doma. Se mi smo se dobro počutili v njihovi družbi ter smo odhajali od njih polni lepih vtisov, predvsem pa trdno prepričani, da je, oziroma, da bo (konec tabora bo v petek zvečer s predstavitvijo opravljenega dela v dvorani občinske uprave v Špetru) tabor uresničil pričakovanja organizatorjev in še bolj trdno prepričani, da je treba s takšnimi raziskovalnimi tabori nadaljevati tudi vnaprej. Pa dobro delo, dragi mladi raziskovalci.

N. L.

Minilo je leto dni, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in nono

Andrej Križmančič

Vedno se ga spominjajo

SVOJCI

Bazovica, 7. septembra 1983

ZAHVALA

Ob tolikih izrazih sočustvovanja ob smrti naše drage

Marice Škabar

se iskreno zahvaljujemo dr. Podpečanu in dr. Umku ter drugemu osebju nevrološkega oddelka Ankaranske bolnice za nego in skrb med njegovo boleznijo, Zvezi vojnih invalidov NOB, Združenju aktivistov osvobodilnega gibanja v Trstu, Slovenski kulturno - gospodarski zvezi, Zvezi združenj borcev NOB iz Kopra, Sekciji VZPI iz Velikega Repna, pokrajinskemu vodstvu PSI, repnaborski občini, g. županu in govornikom za poslovalne besede, nosilcem krste in cvetja ter vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

SVOJCI

Trst, Veliki Repen, Genova, 7. septembra 1983

Odbornik Francescutto sprejel delegacijo SDGZ

Deželni odbornik za industrijo in obrt Gioacchino Francescutto je sprejel delegacijo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, v kateri so bili V. Svetina, V. Nanut, M. Pečenik, K. Grgič, L. Antonič in V. Kocijančič. V prisrčnem in prijateljskem razgovoru so predstavniki SDGZ orisali vlogo in funkcije organizacije in se dalj časa zadržali pri aktualnih problemih zastopstva v raznih organizmih in sodelovanja pri premoščanju gospodarskih težav.

Odbornik Francescutto je izrazil osebno zadovoljstvo, da je lahko spoznal specifične zahteve in potrebe manjšinske sindikalne organizacije, kateri je zagotovil v okviru svojih pristojnosti moralno, politično in v danih možnostih ekonomsko podporo za konkretne iniciative in stvarne predloge. Prav podpora stvarnim pobudam, ki dajejo konkretne možnosti razvoja in napredka v gospodarstvu, bo eno izmed vodil v njegovi mandatni dobi, kot tudi dodatna pažnja problemom obrtništvu in sodelovanja ob meji. V zaključku sestanka je odbornik Francescutto zagotovil svojo prisotnost na obrtniškem srečanju SDGZ.

Za drugačen finančni odnos države nasproti naši deželi

Med včerajšnjim zasedanjem prve deželne komisije je odbornik za finance Rinaldi poročal o poteku pogajanj z rimsko vlado glede priprave zakonskega osnutka o prenosu določil, ki urejajo odnose med državo in Furlanijo - Julijsko krajino na področju finančne politike.

Po uvodni ugotovitvi predsednika komisije Dominicia, da je zdajšnje finančno stanje deželne uprave težko, saj spravlja v negotovost že samo oblikovanje letošnjega proračuna, je Rinaldi povedal, da je dosedanje dogovarjanje med predstavnikmi dežele in osrednje vlade bilo tvorno. Pogajanja so se začela aprila letos, pogovori so tekli med ministrskim predsednikom Gorio in predsednikom deželne odbora FJK Comellijem ter se nadaljevali na ravni funkcionarjev zakladnega ministrstva in pristojnih dejavnikov deželne uprave. Kočljivo problematiko je tako bilo mogoče temeljito poglobiti, je naglasil Rinaldi s pripombo, da se bo zaključni del pogajanj nadaljeval prihodnji teden na politični ravni s sestanki med zastopniki vlade in dežele, in to vzporedno s snovanjem letošnjega državnega proračuna.

Odbornik Rinaldi je poudaril, da pomeni ponovna uveljavitev in ažurniranje določil v deželnem statutu glede finančne avtonomije Furlanije - Julijske krajine enega poglobitvenih pogojev za popolno ovrednotenje deželne avtonomije in pristojnosti, ki iz te izvirajo. Potem ko je rimska vlada sprejela zakonoma 828 in 960 finančne ukrepe za obnovo potresnih območij, za financiranje pobud v smislu osimskih dogovorov oziroma za gospodarski ter vsestranski razvoj Furlanije - Julijske krajine, gre po odbornikovem mnenju uvrstiti med prednostne naloge osrednje vlade prav novo zakonodajo o drugačni finančni politiki države do naše dežele. S tem, je pristavil Rinaldi, bo možno odpraviti zle posledice davčne reforme, ki je krepko oklestila deželne dohodke in utesnila deželne proračune pod mejo inflacijske stopnje. S tem bo tudi mogoče pristopiti učinkoviteje k reševanju najbolj zgočih problemov, kot na primer na socialnem področju, katerih doslej ni bilo mogoče uspešno razreševati na osnovi rednih postavk v proračunih.

Padel z vespe: 30 dni zdravljenja

Okrog 13.15 včeraj so sprejeli na ortopedski oddelku glavne mestne bolnišnice 41-letnega Uga Dussija, ki se je malo prej ponesrečil z vespo. Mladi moški, ki se je rodil v Bujah, biva pa v Boljuncu št. 435, se je s skuterjem vozil po vasi, ko je zaradi trenutne nepazljivosti izgubil oblast nad vozilom in na lepem padel na cestni tlak. Huje si je poškodoval levo piščal, poleg tega je zadobil udarce po glavi in levem kolenu, tako da se bo moral zdraviti predvidoma mesec dni.

Aretirali so ga zaradi tatvine

Agenti letkega oddelka kvature so včeraj ponoči aretirali pod obtožbo poskusa tatvine 48-letnega jugoslovanskega državljanca Tomislava Ivanoviča. Hotel je vdreti v izložbo trgovine Paolo v Carduccijski ulici 12/B, ko ga je zalotil zapriseženi stražnik in ga s pomočjo nočnega čuvaja ujel ter predal policistom. Tatini ni imel pri sebi nobene osebne listine, pred izložbo, ki ji je že razbil šipo, pa je pustil torbo z nožema in izvijačem.

Porazdelitev otrok v občinskih otroških vrtec

Odbornik za šolstvo tržaške občine Luigi Anghelone je, v zvezi s polemiko o številu otrok v občinskih otroških vrtec tržaške občine, včeraj sporočil, da je tržaški župan, v pri-

čakanju ustreznega sklepa, zaupal izvajanje nove delovne pogodbe zaposlenih v javnih upravah, ki predvideva, da lahko pazi vzgojitelj v otroškem vrtcu do največ po 25 otrok.

Basilico sprejme G. Francescutta

Predsednik finančne družbe Fincantieri Rocco Basilico bo v kratkem (morda prihodnji teden) sprejel na razgovor deželnega odbornika Furlanije - Julijske krajine za industrijo Gioacchino Francescutta. Govor bo o načrtu IRI o združitvi štirinajstih poldržavnih ladjedelskih družb pod enotno upravo.

Francescutto bo Basilica prav gotovo opozoril na težke razmere, v katerih se nahajajo tukajšnje tri družbe iz sklopa Fincantieri, to je Tržaški arsenal sv. Marka, Tovarna velikih motorjev in ladjedelnica Italcantieri v Trzinu, razen tega mu bo predložil zahtevo krajevnih gospodarstev, sindikalnih in tudi političnih krogov, naj Trst postane sedež nove družbe.

V omenjenih krogih vlada pač dokajšnja zaskrbljenost sprčo govoric, po katerih, naj bi družbin sedež bil v Rimu.

● Tržaški župan Deo Rossi je včeraj sprejel novega komandanta karabinerjev v našem mestu polkovnika Schirosija.

● Tržaška občina obvešča, da bo občinski bazen zaradi popravil zaprt do 2. oktobra.

Trst in Madrid najresnejša kandidata

Široka «diplomatska bitka» za mednarodni center UNIDO

V Madridu se danes začne mednarodna konferenca UNIDO, ene od znanstvenih ustanov Organizacije združenih narodov, ki bo v teku zasedanja (zaključilo se bo v torek, 13. septembra) odločila, kje bo imel svoj sedež Mednarodni center za genetsko inženirstvo in biotehnologijo. Najresnejša kandidata, ki se potegujeta za ta center, sta Madrid in Trst.

Sprva je kazalo, da bo Trst zlahka zmagal v tej «mednarodni bitki». Italijanska vlada je odločno (beri: s precejšnjimi finančnimi sredstvi) podprla kandidaturu našega mesta, poleg tega je užival že prej Trst do kakršnjega mednarodni prestiž na področju znanstvenega raziskovanja, pri čemer je, seveda, odigral poglobljeno vlogo miramarski mednarodni center za teoretsko fiziko.

Ko je rok za predstavitev kandidatur posameznih mest skorajda že zapadel, je španija vložila kandidaturo svojega glavnega mesta, kar je nemalo znežalo štrene italijanski kandidaturi.

Madrid je namreč gostitelj zasedanja UNIDO, kar pomeni, da bo imel že samo zaradi tega rahlo prednost računa na «pomoč» španske govornike, kar tudi ni malo. Po drugi strani pa ima Trst svoje potencialne «zaveznike» v državah tretjega sveta, tisti, ki pošiljajo svoje študente na študij v miramarski center. Če bi do bil Trst Mednarodni center za genetsko inženirstvo in biotehnologijo, bi

imele tudi te države več možnosti za znanstveno izpopolnjevanje svojih študentov. «Bitka» za Mednarodni center je torej še odprta in šele v prihodnjih dneh bo mogoče izvedeti na katero stran, madridsko ali tržaško, se bo privesila sedaj še zelo uravnovešena tehtnica.

V «bitki» je medtem Italija na široko aktivirala svoj diplomatski stroj, kar nedvomno kaže, da ji je objekt kar se da pri srcu. Tako je včeraj odpotovala v špansko glavno mesto italijanska delegacija, ki jo vodi minister za znanstvene raziskave Granelli. Na zasedanju UNIDO bo sodeloval vodja miramarskega centra, nobelov nagrajenec prof. Abdus Salam, ki je med prvimi zagovarjal kandidaturu Trsta. V Madrid je prispela tudi delegacija iz našega mesta, ki ji načeljuje rektor tržaške univerze prof. Fusaroli, v delegaciji pa je tudi predsednik pokrajine odv. Clarici. Vse kaže, da bo v prid Trsta posegel tudi zunanji minister Andreotti, ki bo te dni v Madridu na mednarodni konferenci za varnost in sodelovanje v Evropi.

Tečaj 150 ur za dosego diplome srednje šole. V tajništvih srednjih šol I. Cankar pri Sv. Jakobu v Trstu in Simon Gregorič v Dolini poteka vpisovanje za tečaj 150 ur za šolsko leto 1983/84. Na tečaj se lahko vpišejo vsi tisti, ki so dopolnili 16 let in nimajo še diplome nižje srednje šole. Vpisovanje je vsak dan v dopoldanskih urah do vključno 21. septembra 1983.

gibanja na tržaškem ozemlju.

Beneški festival prešel v vročo fazo

Režiser Pedro Aldrovado z igralkami, ki so nastopale v njegovem filmu *Entre Tineblasse* (Telefoto AP)

BENETKE — Sedaj smo prešli že v najbolj vročo fazo festivala: poleg uradnega, morda res prenatrpanega programa, se stalno vrstijo še izredne projekcije filmov, ki posebno zanimajo kritiko, producere itd. Kljub številnim vzporednim manifestacijam se vedno več zanimanje za festival s strani Benečanov, in prisotnosti na Lidu stalno narašča. V soboto ob polnoči so na primer predvajali *Lucasov* — Marquandov *Sku Return off the jedy*. Istočasno v veliki dvorani in areni, za številno maso prisotnih fanatikov filmskega platna. Tudi uradno tekmovanje je vse zanimivejše. Čez teden dni in ponedeljek smo imeli kar 6 naslovov, osredotočili pa se bomo le na tri filme. Hanna K. (4.9.83) je po besedah režisarja Costa Gavrassa, »pardonirana pripoved«, ki predstavlja neko situacijo. Zgodba ženske, ki doživlja krizo identitete, ki mora izbirati in priti do bistvenih odločitev v zvezi s svojo bodočnostjo. 35-letna odvetnica, židinja poljskega rodu, a Francozinja po poreklu, živi v Izraelu in je razdeljena med tremi možmi. Mora izbrati med bivšim možem, ki hoče le njo; med ljubimcem, izraelskim sodnikom, od katerega ima otroka; ta hoče predvsem otroka; in mladim Palestincem, ki ga brani na sodni obravnavi, ko ta terja svoje pravice: hoče živeti v Izraelu na lastnem domu, ki mu je bil odvzel od oblasti.

Zasebno se prepleta z javnim, družbenim, v tej sintezi individualnega čustvovanja in splošnega nerazumevanja, protislovij, utopij. Režiser in scenarist, pred kratkim umrl Franco Solinas, sta imela dalj časa v mislih filmski projekt o izraelsko-palestinskem konfliktu, a ga nista hotela predstaviti enostransko, ideološko opredeljeno, pač pa problematsko z vsemi razsežnostmi in ravni tega pojava. Potrebnovala sta za to izvirno idejo ali ključ (ljubeznostno zgodbo), ki bi sintetiziral raznolikost in prisotnost glavnih dejavnikov in vzrokov krize na bližnjem vzhodu.

Hanna K. Jill Claiburgove, čeprav je zaljubljena v Palestinca, ostaja na koncu sama, doseže ravnotežje in gotovost, sama. Podobno kot Mazurkijeva *«A unmarried wife»* (Neporočena žena) ali lik sodobne osamosvoje žene, s katerim se je ta igrala mednarodno uveljavila. Njena čista interpretacija postavlja resno kandidaturu za nagrado za žensko vlogo.

Lepo, osebno vlogo je odigrala tudi Irene Papas (tudi značilna igralka Coste Gavrassa). V filmu *Il Disertore* režiserke Giuliane Berlinguer. Sardinija 1927. Mariangela izgubi v prvi svetovni vojni oba sinova, od tedaj živi v samoti, od pobiranja drv in spominov na otroka, predvsem na drugega, ki je umrl skrivaj, nedaleč od doma kot dezertir, kot »bandit«. Militaristični in fašistični krogi v vasi dajo pobudo za izgradnjo spomenika padlim, ob nasprotovanju rudarjev in drugih levčarjev ter duhovnika Kojia. Mariangela najprej podpre z velikim denarjem to, a ko se po prazniku za nabiranje denarja fašisti zne-sejo nad rudarji in ubijejo njihovega voditelja in najboljšega prijatelja njenega sina, razume. Na uradni otvoritvi e ne bo in se bo sama še naprej spominjala svojega sina tiho, na njegovem skrivnem grobu, v hribih.

«Beautiful streamers prepevata nekoliko zapita narednika ameriške vojske zaprepačenim rekrutom, ko čakajo, da jih odpeljejo v Vietnam. To v Altmanovem filmu *Streamers*, predstavljenem v tekmovalnem sporedu Venezia XL v ponedeljek 5. septembra. «Streamers» so, v vojaškem žargonu, padalci, katerim se ne odpre padalo in ki niso zaradi tega preplašeni, marveč nekam začudeni, ker ne vedo, kaj se jim dogaja. Zmedeni. Tako se počutijo tudi Ritchie, Billy in Roger na predvečer svoje ga odhoda v Vietnam.

Tedaj se pojavi Carlyle, ki s svojo bojaznijo in agresivnostjo razbije navidezno enotnost in ravnotežje vesele družbe in privede vse do napetosti, do konflikta. Provokacije homoseksualnega Ritchieja, Billyjevi kompleksi in Carlylova instinktivna jeza proti vojski in vsemu kar ta predstavlja, so močnejši od Rogerjevih prizadevanj, da bi umiril duhove. Mrko in napeto vzdušje se hudo stopnjuje: mladi streamerji drsijo in podajo v smrt neizprosno in nevede, začudeno... To je že druga različica Altmanovega filmskega teatra, *Come back the 5 and Time Gimmy Dean* 1982, ki je kot *Streamers* adaptacija gledališkega dela. Prvega nismo videli, *Streamers* pa se nam zdi nekam statičen, neuspel poskus komornega filma, predvsem v funkciji igre, teksta, ne pa slike. Kljub odličnemu vodenju igralcev in talentu samih mladih protagonistov.

DAVORIN DEVETAK

Gradivo za publikacijo o koprskih zaporih

KOPER — Ta mesec (27. septembra) bo minilo točno 40 let, odkar so borci I. bataljona II. hrvatske brigade in borci domačega Čežarskega bataljona osvobodili iz koprskih zaporov nad 200 političnih jetnikov. Zaporniki so se takoj pridružili partizanom. Akcija je imela velik odmev med prebivalstvom, saj so pogumni partizanski borci tako rekoč zadnji trenutek preprečili nemškemu okupatorju, da bi odgnal zapornike — protifašiste v koncentracijska taborišča.

To je bil začetek konca zloglasnih koprskih zaporov, ki jih je zgradila Avstrija okrog leta 1820, porušila pa koprška občina leta 1947 na zahtevo protifašistov, ker so spominjali na italijansko okupacijo. Na njihovem mestu stoji zdaj osnovna šola Janka Premrla — Vojska.

V dolgih letih fašistične strahovlade so koprski zaporji vzbujali strah in hkrati sočutje do nesrečnih zapornikov, od katerih se mnogi niso nikoli več vrnili. Tu so bili zaprti nekateri obsojenci s prvega in z drugega tržaškega procesa, številni primorski ko-

munisti in protifašisti, med NOB pa tudi borci, aktivisti ter osumljenci sodelovanja v boju proti okupatorju. Razen Primorcev so bili zaprti tu tudi protifašisti iz drugih slovenskih pokrajin in iz raznih predelov Jugoslavije.

Zveza združenj borcev v Kopru je sklenila, da ob štiridesetletnici osvoboditve političnih jetnikov ne bodo organizirali posebne proslave, ampak naj bi to junaško dejanje obeležili v okviru osrednjih praznov, ki se bodo izvršile jeseni, predvsem pa v Novi Gorici in v Pazinu. Pač pa bodo nadaljevali z akcijo zbiranja gradiva za posebno publikacijo o koprskih zaporih. Tu naj bi objavili dokumente iz stare Avstrije in Italije, predvsem pa pričevanja nekdanjih političnih zapornikov iz razdobja od leta 1919 do 1945. To gradivo se zbira v odseku NOB koprškega pokrajinskega muzeja, ki poziva nekdanje politične zapornike in svoje padlih in umrlih k sodelovanju (opis zasliševanj, aretacij, razmere v zaporih, morebitne fotografije in drugi dokumenti ipd.).

L. O.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Poletni maraton:
Antologija sodobnega baleta:
The Catherine Wheel — 2. del
- 13.30 DNEVNIK
- 13.45 Piano... piano dolce Carlotta — film
Igrajo Bette Davis, Olivia De Havilland, Joseph Cotten.
- 15.50 Mister Fantasy
- 16.40 Con un colpo di bacchetta — 2. del
- 17.00 do 19.45 Glasba in zanimivosti
- 17.10 Astroboy
- 17.30 Pronto dottore
- 17.40 V studiu z gosti in glasbo
- 18.00 Colorado — TV film
Il vento del destino — 2. del
- 18.30 Linea bianca, linea gialla
- 18.45 Disco fresh
- 19.00 «Il racconto delle due città»
Po delu Charlesa Dickensa — 2. epizoda
- 19.30 Glej in zmagaj
- 19.45 Almanah jutrišnjega dne
- 20.00 DNEVNIK
- 20.30 Il ritorno del Santo — TV film
- 21.25 Caccia al tesoro:
Vercors (Francija)
- 22.35 DNEVNIK
- 22.45 Filmi, ki jih bomo videli na velikem platnu
- 22.55 Športna sreda
Ob koncu DNEVNIK

Drugi kanal

- 13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
- 13.15 Stereo poletje

13.50 Una notte a Venezia

- Komična opera J. Straussa
- 15.25 A braccia aperte — film
Igrajo Shirley MacLaine, Peter Ustinov in Richard Crenna
- 17.00 18.40 Poletni tandem
Le avventure di Tin Tin — risanke
Pepi l'egiziano — dokumentarec
Čebelica maja
Il primo Mickey Rooney — TV film
- 18.40 DNEVNIK 2 — Športne vesti
- 18.50 Športna oddaja
- 19.45 DNEVNIK 2 — Vesti
- 20.30 Hollywood: uporniki
Marlon Brando
- 21.35 Cento ragazze e un marinaio — film, 1. del
Igrajo Elvis Presley, Stella Stevens, Jeremy Slate
- 22.25 DNEVNIK 2 — Vesti
- 22.30 Cento ragazze e un marinaio — 2. del filma
- 23.20 Una serata per l'autore
DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

Tretji kanal

- 18.05 Kamera in spomin
- 18.20 Sredozemske igre
- 19.00 DNEVNIK 3
- 19.25 Mont Blanc — dokumentarec
- 20.00 Sola in vzgoja
- 20.30 Iz Benetk: Filmski festival
Kronike, filmi, komentarji
- 21.30 DNEVNIK 3
- 21.55 Paisà — film v režiji Roberta Rossellinija. Igrajo Gar Moore, Maria Michi, Harriet White.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 17.35 Poročila
- 17.40 Ciciban, dober dan:
Greste z nami v živalski vrt?
- 17.55 Rukoveti — 5. del glasbene oddaje
- 18.25 Severnoprimerjski obzornik
- 18.40 Mozaik kratkega filma:
Borci tišine, Padalci
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 TV dnevnik
- 20.00 Film tedna:
Ta vražji jazz — ameriški film
- 21.55 TV dnevnik II

Zagreb

- 16.30 Videostrani
- 17.45 Lučka — otroška oddaja
- 18.25 Kronika občine Varaždin
- 18.45 Musica da camera
- 20.00 Onkraj somraka — glasbena oddaja
- 22.10 Šahovski komentar

Koper

- 14.00 in 17.30 Odprta meja

Danes bodo v okviru oddaje «Odprta meja» med drugimi predvajali tudi naslednje vesti:

- TRST — Seminar slovenskih šolnikov
- TRZIC — Politični položaj
- TRST — Turistični razvoj

16.30 Casablanca:

- Sredozemske igre
- 18.00 Film
- 19.30 TVD — stičišče
- 19.45 Trnova pot — serijski film
- 20.45 Mesta:
Glasgow
- 21.45 Turistični vodič — Oddaja v sodelovanju s Kompasom
- 21.50 TVD — danes
- 22.00 Zeit im Bild — čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Dober dan Italija
- 9.00 Phyllis — TV film
- 9.30 Alice — TV film
- 10.00 Mary Tyler Moore — TV film
- 10.30 Lou Grant — TV film
- 11.30 Rubriche
- 12.00 I Jefferson — TV film
- 12.30 Il ritorno di Simon Templar — TV film
- 13.30 Sentieri — TV roman
- 14.30 General Hospital — TV film
- 15.30 La sete del potere — film
- 17.00 Tarzan — TV film
- 18.00 Galactica — TV film
- 19.00 Arcibaldo — TV film
- 19.30 Serpico — TV film
- 20.25 Bello mio, bellezza mia — film, 2. del
- 22.00 L'ultimo giorno d'amore — film
- 23.25 Sport — tenis
- 00.25 Suspense a Venezia — film

RETE QUATTRO

- 9.30 I superamici — risanka
- 9.45 L'invincibile Blue Falcon — risanke
- 10.30 Un Natale da ricordare — film
- 12.00 F.B.I. — TV film
- 13.00 Joe Forrester — TV film
- 14.00 Agua Viva — TV novela
- 14.45 Il dono — film
- 16.30 Ciao, ciao
- 17.20 Star Blazers — risanka
- 17.50 C.H.I.P.S. — TV film
- 18.50 Dancin Days — TV novela
- 19.30 Quincy — TV film
- 20.30 Falcon Crest — TV film
- 21.30 Non si uccidono così anche i cavalli? — film
Ob koncu film Superspia K.

ITALIA 1

- 8.30 Risanke
- 9.30 Adolescenza inquieta — TV novela
- 10.00 Uno, Due, Tre — film
- 12.00 Riuscirà la nostra carovana di eroi a... — TV film
- 12.30 Vita da strega — TV film
- 13.00 Bim Bum Bam
- 14.00 Cara, cara — TV novela
- 14.40 Arco di trionfo — film

16.30 Bim Bum Bam

- 18.00 La grande vallata — TV film
- 19.00 Wonder Woman — TV film
- 20.00 Strega per amore — TV film
- 20.30 Squadra antitruffa — film
- 22.15 Racconti del brivido — TV film
- 23.20 Sport: boks
- 00.20 Buckskin (I conquistatori del West) — film

TRIVENETA

- 7.30 Hanna e Barbera — risanka
- 8.30 Harry O — TV film
- 9.30 Reporter — TV film
- 10.30 Simon Templar — TV film
- 11.30 Winnetou, il mescalero — TV film
- 12.30 Horoskop
- 12.40 Cowboy in Africa — TV film
- 13.30 Korg — risanka
- 14.00 Honey West — TV film
- 14.30 Il principe del circo — film
- 16.00 Cineprogramma
- 16.30 Harry O — TV film
- 17.30 do 18.30 Risanke
- 19.00 Papà chiocchia — TV film
- 20.00 Kodjak — TV film
- 20.30 Colpo rovente — film
- 22.30 Il rigattiere, asta

TELEFRIULI

- 12.45 TV dnevnik
- 13.00 The Beverly Hillbillies — TV film
- 13.30 Mia moglie preferisce suo marito — film
- 15.00 Anche i ricchi piangono — TV film
- 17.00 The Bold Ones — TV film
- 17.45 The Beverly Hillbillies — TV film
- 18.20 Gunsmoke — TV film
- 19.20 Horoskop
- 19.25 TV dnevnik
- 19.50 Gioco
- 20.10 Anche i ricchi piangono — TV film
- 20.40 L'alba del gran giorno — film
- 22.25 TV dnevnik
- 22.35 Abat-jour
- 22.40 The Bold Ones — TV film
- 23.40 Andiamo al cinema
- 23.50 Abat-jour

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10-10.00 Radijski mozaik; Po svetu sem in tja - Glasbena matineja - (9.15) Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf: «Očka, vrni se nam zdrav domov!» 8. del; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30-13.30 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri - (12.00) Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nediških dolin; 13.20 Zborovska glasba s koncertnega odra; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10-16.00 Mladinsko popoldne: Zvezdniki našega časa - (15.45) Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.10-19.00 Razširjeni obzornik: Zimzelene melodije - (17.30) Rubrika - (18.00) Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije - (18.20) Priključeni motivi.

RADIO OPCINE

- Do 18. ure Glasba; 18.00 Dober nasvet, dragocen nasvet (vodi A. Princival); 19.00 Rock'n'roll radio (vodi Paolo); do 20.30 Glasba; 20.30 Lahko noč želi... (pravljica); Sledi Glasbena noč.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

- 6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Vremenska napoved; Cestne razmere; 6.45 Prometni servis; Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek; 13.00 Prisluhnite med glasbo; 13.10 Predstavitve popoldanskega programa; 13.20 Zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Mladi izvajalci; 14.20 Naši zbori; 14.35 Glasbene želje poslušalcev po telefonu; 15.30 Glasbeni kiosk (ČGP Delo); 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 16.55 Pravočasno svetuje zavarovalna skupnost Triglav; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Pogovor o... 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

- 7.15, 12.30, 15.30, 18.30 Radijske vesti; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 9.00 Štirje koraki; 9.32 Pisma Luciano; 10.00 Glasba; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Glasba; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila v nemščini; 15.00 Glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.32 Glasba; 16.55 Pismo iz; 17.00 Lepo petje; 17.32 Time music; 18.12 Glasba; 19.00 Beat Graffiti; 19.40 Glasba.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; od 6.00 do 7.58 Zeleni val; 9.00 Glasbeno-govorni spored; 10.35 Iz Benetk o filmih; 11.00 Popevke spominov; 11.58, 12.58, 14.58, 17.58, 18.58 Zeleni val; 12.03 Viva la radio!; 13.15 Master; 15.00 Sever - Jug in obratno; 16.00 Il Paginone - estate; 17.25 Globetrotter; 17.57 Hipoteza; 18.27 E' noto all'universo; 18.58 Zeleni val; 19.15 Prijetna glasba; 19.30 Radiouno jazz; 20.00 Glasbeni program; 21.00 Nori poet; 21.28 Zaupno poročilo; 21.50 Son gentile, son cortese; 22.22 Autoradio flash; 22.50 Glasbeni kotiček; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek.

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Izbor v sredo; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25 Vrtiljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Madrigali - Tomkinsa, Pilkingtona in di Lassa; 18.15 S knjižnega trga; 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansamblom Tona Kmetca; 20.00 Duhovitost v besedilih zborovskih pesmi; 20.25 Klavirski in godalni kvarteti Schuberta, Mahlerja in Wolfa; 21.05 Od arije do arije; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije; 23.05 Literarni nokturno.

Zaenkrat ni denarja za gradnjo nižje srednje šole v Doberdobu

Nujen preustroj osnovnih šol

Namera, da bi v Doberdobu v najkrajšem času uredili poslopje za otprte srednje šole, je zaenkrat splahnela. Župan Mario Lavrenčič je namreč na zadnji občinski seji v ponedeljek popoldne povedal, da je srednja blagajna «cassa depositi e prestiti» zavrnila prošnjo za posojilo 350 milijonov lir, kar pa je premalo, da bi si lahko občina naprtila ves preostali znesek. Zaradi tega pa občinski odbor se še ni odločil za načrt. Iskali bodo druge rešitve, predvsem bodo iskali opore v deželnih zakonih, pri katerih so si že zagotovili dober znesek za kritje interesov.

Tudi doberdobskim upraviteljem povzroča precejšnje skrbi padec vpisa otrok v prve razrede osnovnih šol. Posledica tega je, da bodo letos v Jamljah združili prvi in drugi razred; s prihodnjim letom pa vse kaže, da bo uprava primorana zapreti poslopje v Dolu in urediti vseh pet razredov v Jamljah. Med razpravo o stanju šolstva na zapadnem Krasu je prišlo do ostrih nastopov predstavnikov SSK na račun prof. Karla Černica. Slednji

je namreč predsednik posvetovalne komisije za Slovenska vprašanja pri večnamenskem centru v Ronkah. V večnamenski center je bil imenovan še od prejšnje občinske uprave. V vseh teh letih se je zavzel za preporod slovenskega šolstva v Laškem in pripomogel, da so se vzporedno s tem ojačile tudi druge dejavnosti tam živečih Slovencev. Stranka Slovenska skupnost mu očita, da je svojo funkcijo predsednika izkoristil drugače kot velevala postopek nadrejenih hierarhičnih lestvic. V bistvu gre za prireditve, ki jo omenjena komisija priredi ob koncu vsakega šolskega leta in na katero povabi poleg otrok ronske osnovne šole, tudi učence iz Doberdoba. Na teh prireditvah spregovorijo po navadi predsednik komisije, župana občin Ronk in Doberdoba, zastopniki šolskih in razrednih teles in letos tudi predstavnik osemletk iz Nove Gorice. Na letošnji prireditvi je v zadnjem trenutku za besedo zaprosila tudi pokrajinska odbornica za šolstvo Ferletočeva, pa ji ni bilo ugodeno.

V svojem odgovoru je prof. Černič povedal, da se je držal programa, ki ga je izdelal celoten odbor in ga tudi soglasno odobril. Ker pa je med

besedičenjem stvar postajala vedno bolj nejasna, je bil sprejet sklep, da bo SSK vložila občinski upravi pisмено interpelacijo z zahtevo po pravilno pismenem odgovoru.

Na prošnjo tržaške občinske uprave je pred časom občinski svet odobril spremembo načrta, ki predvideva postavitev vodovodnih cevi skozi Moščenice, Močila in Laškega jezera. Pri opravljanju del, pa zgleda, da se podjetje ni držalo obvez in precej zmaličilo zunanji videz tega predela Krasa. Zato bo županstvo iz Doberdoba poslalo svojega tehnika na lice mesta, da preveri dejansko stanje.

Inženir Boscarol bo ponovno izdelal načrt za odtok odpadnih vod. Prejšnji načrt je dežela zavrnila, ker je predvideval postavitev čistilnih naprav v bližini vasi. Sedaj pa deželni izvedenci svetujejo upravi naj se s cevmi priključijo omrežju v Ronkah.

Sprejeti so bili še nekateri sklepi občinskega odbora. Med temi je tudi nakup avtomobila panda za potrebe občinskih uslužbencev, popravilo centralne kurjave v šoli v Jamljah, kritje 1,42 milijona lir za vzdrževanje elektronskega anagrafskega terminala in prilagoditev medz novim pogodbam za občinske uslužbence.

V soboto v Novi Gorici slavnostna seja skupščine

Kot je znano, praznujejo v Novi Gorici občinski praznik vsako leto ob obletnici splošne ljudske vstaje primorskega ljudstva v septembru 1943. Letos bodo svečanosti še pomembnejše, kajti mineva 40 let od tistih slavnih dogodkov in tudi 40-letnica ustanovitve IX. korpusa.

Slavnostna seja občinske skupščine bo v soboto, 10. septembra, ob 14. uri v Kulturnem domu. Po pozdravi župana in gostov bodo izvolili delegacijo, ki bo nesla venec k spomeniku padlim borcem v Solkanu, sledil bo slavnostni govor, zatem bodo podelili naziv častnega občana štirim partizanskim poveljnikom. Sledila bo podelitev nagrad in priznanj občine Nova Gorica ter podelitev domicila 30. divizije IX. korpusa NOVJ.

Po končani slavnostni seji se bodo delegati in gostje preselili na Trnovo, kjer bo, ob 17. uri, odkritje spomenika padlim borcem in žrtvam nacističnega nasilja v letih 1941-45.

V kulturnem programu bodo sodelovali združeni moški pevski zbori občine Nova Gorica, mešani pevski zbor Topničar s Trnovega, briška godba na pihala, člani Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice in šolska mladina.

Ruskih borcev najbrž ne bo

Borcev nekdanjega ruskega bataljona, ki se je skupno s slovenskimi partizani boril na Primorskem proti nacistom med vojno, najbrž ne bo na nedeljsko slavnost 40-letnice ustanovitve IX. korpusa, v sklopu katerega se je boril tudi ruski bataljon.

Sestavljali so ga sovjetski vojaki, ki so jih Nemci zajeli med svojim napredovanjem v Sovjetski zvezi v letih 1941 in 1942 in ki so jih vključili v posebne nemške vojaške enote sestavljene iz ruskih ujetnikov, ki so jim poveljevali nemški oficirji. Mnogi teh vojakov so zbežali iz nemške vojske, ko so prišli v naše kraje in ugotovili, da bi se morali boriti proti slovenskim partizanom. Ruski bataljon je bil zelo čislán v slovenskih partizanskih vrstah in užival veliko ugleda.

Pred nekaj leti so se preživeli borci tega bataljona sestali v Sovjetski zvezi. Pripravljali odbor za proslavo IX. korpusa jim je poslal vabilo, da bi prišli na to proslavo, a do konca prejšnjega tedna ni s sovjetske ambasade v Beogradu prišel na naslov odbora noben odgovor. Tako so povedali na tiskovni konferenci, ki je bila v Novi Gorici.

Še vedno težave s sestavo novega odbora v Tržiču

KD zahteva sklic občinskega sveta

Tržiški demokratstani se čutijo opeharjene, ker sploh niso bili povabljeni na pogajanja za sestavo nove večine v tamkajšnji občini in so zaradi tega, tako povzemamo iz uradnega poročila te stranke, pozvali do sedanjega župana Blasiga, da takoj skliče občinski svet. Na njem naj bi seveda izvolili župana in odbornike. Istočasno bi se tržiški občinski svet spet soočil z raznimi problemi, tako stariimi kot novimi, ki so se nakačili v tem času.

V svojem poročilu tržiški demokratstani tudi napadajo laikosocialiste, da so se pogodili s komunisti in dpupovci za sestavo nove večine in da gre vse v nasprotno smer od tega kar so sklenili deželni tajniki strank, ki sestavljajo deželno večino.

Nismo dognali ali bodo demokratstanski svetovalci sklic občinskega sveta tudi drugače zahtevali. Niso bili namreč še proglašeni za izvoljive, zaradi tega ne morejo zahtevati sklic občinskega sveta s podpis ene tretjine svetovalcev, kot je predvideno v zakonu.

Vsem pa je znano, da je pokrajinsko vodstvo KD zahtevalo posredovanje deželnih tajnikov, da bi sebi v prid obrnilo potek dogodkov.

Volilci so v Tržiču na zadnjih volitvah konec junija (torej pred

dvema mesecema in pol) bogato nagradili socialiste in socialdemokrate ter tudi republikance, ki so bili direktno angažirani v prejšnji občinski upravi s komunisti ali jo podpirali. Demokratstani so bili poraženi, komunisti pa so ohranili svoje glasove, a le s prispevkom glasov PDUP. Socialisti, socialdemokrati in tokrat tudi republikanci so se odločili, da nadaljujejo tudi v prihodnjem pelletju sodelovanje s komunisti, da pa bodo drugače gledali na doprinos demokratstanske opozicije.

Zdi se, sodeč pa vesteh, ki jih imamo iz Tržiča, da so se pogajanja več ali manj zaključila. Nekaj težav je zaradi zahteve socialdemokratov po podžupanu. Zato pa postaja nerazumljivo zakaj tisti, ki bi morali sestavljati novo večino, t.j. PSI, KPI, PSDI in PRI toliko zavlačujejo pogajanja, saj je že bilo napovedano, da se bo občinski svet sestel prve dni v septembru, predlagani datum pa je že mimo.

Podobne stvari se dogajajo v sosednjih Ronkah. Namesto prejšnje uprave KPI - PSI naj bi to večino sedaj razširili tudi na PSDI in PRI. Tudi tu so pogajanja precej dolga in pred nekaj dnevi so se vodstva komunističnih sekcij v Ronkah zavzela za hitro sklenitev pogajanj ter izvolitev župana in odbornikov.

Temni oblaki nad zdravstveno ustanovo

Na KZE brez predsednika naskok sindikatov in sodnika

Ni miru v krajevni zdravstveni enoti. Odstavka predsednika sen. Martine odpira celo vrsto novih problemov. Krščanska demokracija mu sicer izraža popolno solidarnost. Pokrajinski odbor te stranke se bo sestel drevi. Kot nam je dano vedeti bo tajnik Rebulla zahteval od članov odbora KD podporo v zahtevi po čimprejšnjem sestanku z zastopniki drugih večinskih strank, ki sodelujejo v upravi goriske krajevne zdravstvene enote. Brez dvoma bodo na tem sestanku govorili tudi o drugih vprašanjih v zvezi s krajevnimi upravami na Goriškem.

V Vidmu so namreč deželni tajniki šestih strank govorili predvsem o položaju v Trstu in v Pordenonu. Ker so goriska vprašanja precej kompleksna so se tajniki domenili, da se 14. septembra sestanejo v Gorici s pokrajinskimi tajniki istih strank, da bi razpravljali o položaju v Tržiču, Ronkah, Gradežu in na pokrajini. Na krožnik pogovorov bodo seveda dali tudi vprašanje večje solidarnosti znotraj večine v upravne odbore in skupščini KZE, kjer je večkrat prišlo do različnih gledanj, ki jih je opozicija spretno izkoristila. Pojavlja se že ime

moža, ki bo nadomestil Martino. To je Calzolari iz Tržiča.

Nam v Gorici se sicer zdi čudno, da gorški predstavniki vseh strank prepuščajo pomembnejše položaje kolegom iz Tržiča. Tajniki strank so iz Tržiča, prav tako predsednik pokrajine, sedaj bo tudi predsednik KZE.

V Krajevni zdravstveni enoti pa je tudi drugače živahno. Svet delegatov KZE (ne smemo pozabiti, da so v KZE vse bolnišnice in druge zdravstvene ustanove, več kot štiri tisoč ljudi) se je pogovarjal s tajništvi CGIL, CISL in UIL. Sindikalisti zahtevajo kljub krizi na vrhu KZE nadaljevanje pogajanj za uvedbo nove delovne pogodbe, kajti vsako odlaganje bi bilo škodljivo in tega bi sindikat ne sprejel mirno. Kljub odstopu predsednika naj se torej nadaljujejo pogajanja s sindikalisti.

Še nekaj. Tržiški sodnik je pričel preiskavo proti celotnemu upravnemu odboru KZE v zvezi z nekaterimi možnimi nepravilnostmi, tako meni sodnik, v upravljanju. Gre za tolmačenje o uporabnosti laboratorijev za analize, ki so v upravni KZE. Pred nekaj leti sta tako rimsko ministrstvo za zdravstvo kot deželno odbornišvo iz-

dala odredbi, da morajo laboratorij KZE ugoditi zahtevam prebivalcev po izvršitvi analiz v treh dneh. Če tega ne napravijo, potem se privatnik lahko obrne na zasebni laboratorij. Tolmačenja so bila različna. Našel se je nekdo v Tržiču, ki ni bil s tem zadovoljen in je zato vložil ovadbo. Tržiški sodnik je sedaj pričel s preiskavo.

Zaradi obvez oglasnega oddelka odpade danes za goriske potrebe deveta stran. Zamudno bomo nadoknadili jutri z reportažnimi članki in podlistkom.

Kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 Turbo time - barvni film.
VITTORIA 17.30-22.00 Visions sex fascination. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO Danes zaprto.

Tržič

PRINCIPE Danes zaprto.
EXCELSIOR 18.00-22.00 Querelle.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00 Učitelj - francoska komedija. Za ciklus Pulj po Pulju ob 21.00 Vonj telesa - jugoslovanska drama.
SVOBODA 19.00-21.00 Ladja smrti - ameriški film.
DESKLE 20.30 Zakrinkani jezdec - ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale, Trg republike 26, telefon: 72341.

POGREBI

Ob 10.30 Mercedes Lodatti iz Devina v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče, ob 11. uri Lidija Dolno pokopališče, ob 11. uri Lidija Dolno pokopališče, ob 12.30 Antonio Marchisio iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Prispevki

Za goriški Zeleni križ so v razne namene darovali: druž. Nesti Brumat in sinovi 20 tisoč lir, Giuseppe Lucchi 30 tisoč, Galdi Spangher 10 tisoč, Cecavira Spangher 10 tisoč, druž. Cecavira 15 tisoč, Franco Veronese z družino 10 tisoč, Ida Pollo por. Barazino 10 tisoč, druž. Rizzo 10 tisoč, družini Lugnanj in Miseri 50 tisoč, druž. Rizzuto 20 tisoč, Brumati, Terdracio, Tauceri, Millo, Veseli, Baracon 50 tisoč, Alice Manzini 10 tisoč, družini Baumann in Resch 60 tisoč, Mario De Colle 10 tisoč.

Klavrne proslave poražencev

8. septembra 1943 se ne spominjajo samo tisti, ki so dvignili zastavo svobode, marveč tudi poraženci. V mislih imamo tiste italijanske fašiste, ki so se po zlomu Badoglijeve kraljeve vlade in vojske, odločili za sodelovanje z nemškim okupatorjem in službo pri Benitu Mussoliniju.

Včeraj so se namreč na gorških zidovih pojavili lepaki tiskani v rdečevijoličasti barvi s trikoloro in bersaljerskimi znaki, podpisani od nekaterih anonimnih prebivalcev Gorice in Verone. Vabijo v soboto 10. septembra na polaganje vencev pred spomenik na glavnem pokopališču (ob 17. uri) in na mašo na čast njihovim padlim v cerkvi sv. Imakulante v Garibaldijevi ulici (ob 18.30). Šlo naj bi za počastitev tistih bersaljerjev 8. regimenta salojske republike, ki so v zadnjih mesecih vojne bili v bunkerjih vzdolž železniške proge Podbrdo-Gorica in ki so seveda zgornji zločine nad slovenskim prebivalstvom ter ostali na terenu v Avčah, Čepovanu, Koritenci, Rutah, Tolminu in Mostu na Soči.

Ti ljudje, kot piše na plakatu, so v naših krajih pustili 400 mrtvih v borbi s slovenskimi partizani - domačini. Prišli so v Gorico in na slovensko zemljo iz Verone, da bi branili «svete meje» rapalske pogodbe. Proslavljajo se torej 40 let pozneje tisti fašistični zločinci, ki so se po 8. septembru opredelili za prenovljeno Mussolinijevo sodrgo zločincev v salojski

republiki in ki so nacističnemu okupatorju služili na enak zločinski način kot so v naših krajih služili kozaki, mongolci, domobranci, četniki, fašisti in vsa druga taka golazen. Požigali so, ubijali, kradli.

Na plakatu je napisano, da se na to obletnico spominjajo ostanki tistih skupin 8. bataljona bersaljerjev iz Verone, 88. kompanije protitankovskega topništva, profašistično usmerjeni alpinci, topničarji skupine Udine, pripadniki oficirskega bataljona Torino, študentje, ki so 10. septembra 1943 v Gorici vihrali s trikoloro. Piše še, da so bersaljerji 8. regimenta ustanovili svoj oddelek v Veroni, da so prišli na Goriško, da bi branili «svete meje» in da se niso več vrnili domov.

Spomnimo se tudi dejstva, da je pred leti izšla obsežna monografija o delovanju teh bersaljerjev v Soški dolini, seveda napisana v fašističnem duhu, da so jim odkrili spominsko ploščo pred lurdsko kapelo v semenišlu v Ulici Albano (prav tam je še ena podobna plošča, ki spominja na

salojske alpince), ker je bila v tej stavbi takrat vojaška bolnica, da so ostanki salojske republike odkrili tudi ploščo na začetku Drevoreda 20. septembra, spomenik D'Annunziu na cesti na grad in pred kratkim še dva spomenika na glavnem goriskem pokopališču.

Ob vsem tem lahko želimo le nekaj. Da bodo ti ljudje v soboto osamljeni, s svojimi spomini na čase, ko so bežali pred našimi partizani.

Slikarka Annibel in kipar Benetton drevi v avditoriju

V goriskem avditoriju bodo danes ob 18.30 odprli zares zanimivo umetniško razstavo slik goriske slikarke Annibel in skulptur Simona Benettona. Gre za dva znana in priznana umetnika.

Prireditelj razstave je goriska občinska uprava. Ta je izdala tudi katalog razstave v katerem sta kritična zapisa Luigija Meneghellija in Luigija Lambertinija.

Razstava bo odprta do 30. septembra. V tem času bodo v avditoriju tudi debate.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Providenti, Travniki 34, telefon 48972.

VPIS V ŠOLO GLASBENE MATICE

v Gorici, Ul. Croce 3, vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 17. ure, danes v Doberdobu od 16. do 18. ure, jutri v Sovodnjah od 16. do 18. ure.

Mednarodni jesenski zagrebški velesejem

Danes dan Italije

Na Zagrebškem jesenskem velesejmu, ki se začne danes in bo trajal do četrta, 15. septembra, sodeluje Italija tudi letos s kolektivno razstavo, ki jo je organiziral Italijanski zavod za tujo trgovino (ICE) iz Rima v sodelovanju z zagrebškim uradom zavoda.

V okviru kolektivne razstave je zaobjetih petnajst podjetij, medtem ko jih približno dvajset razstavlja na lastno pest. Velika večina italijanskih udeležencev razstavlja v paviljonu št. 15. Italijanska udeležba temelji predvsem na razstavi strojev, orodja, kmetijskih strojev, tako za proizvodnjo olja kot tudi enoloških in vinarskih posod, silosov za testenine, orodja za mehanične delavnice, strojev za predelavo plastičnih snovi, pralnih strojev za kemijsko čiščenje, pa tudi vsakovrstnih gradbenih strojev, rezervnih delov in orodja za vozila vseh vrst. Številna podjetja sodelujejo letos prvič na Zagrebškem jesenskem velesejmu. V okviru kolektivne razstave gre omeniti nadalje Banco di Roma, ki je bil prisoten na vseh zadnjih enajstih zagrebških prireditvah, deželo Furlanijo - Julijsko krajino (njeno udeležbo je oskrbela videmska trgovinska zbornica), Italijansko ustanovo za turizem, konzorcij Umbria Export, ki skrbi za koordinacijo petih proizvodnih podjetij. V paviljonu št. 15 deluje informacijski urad Italijanskega zavoda za tujo trgovino (ICE), ki nudi trgovinsko pomoč gospodarskim operaterjem.

Na Zagrebškem velesejmu bo danes Dan Italije, ki se ga bo udeležil italijanski veleposlanik v Beogradu dr. Pietro Calamia.

Glede trgovskih izmenjav med Italijo in Jugoslavijo je treba zabeležiti, da je v prvem trimesečju letošnjega leta jugoslovanski izvoz v Italijo znašal 169 milijonov dolarjev, kar pomeni, da je porasel za 14%, medtem ko se je uvoz iz Italije zmanjšal za 5% v primerjavi s prvim trimesečjem 1982. leta.

Podatki niso še točni, saj pri zneskih iz leta 1982 niso računali spreminjenih razmerij med dolarjem in dinarjem, vendar kljub temu potrjujejo večje ravnotežje v trgovanju. Raziog za to so stabilizacijski ukrepi, ki so bili sprejeti že v začetku leta 1980 in imajo kot cilj zmanjšati težak deficit jugoslovanske trgovinske bilance.

Glede blaga, ki ga Jugoslavija izvažava v Italijo, je treba zabeležiti, da gre pretežno za tri produkte (les, živina, meso). Uvoz iz Italije pa obsega večje število artiklov (gre za kovinske, kemične in tekstilne proizvode).

Avtonomna dežela Furlanija - Julijska krajina

IZREKA DOBRODOŠLICO
OBISKOVALCEM DEŽELNE RAZSTAVE
V ITALIJANSKEM PAVILJONU

OMNIA COMMERCE

di S. Savarin

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST, Ul. F. Severo 21
tel. (040) 631301 - 631880
telex 460129 OMNIAC I

SIAT - SERVIZIO TECNICO INDUSTRIALE

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST, Ul. F. Severo 21

Filiala v GORICI: Korzo Italia 203
tel. (0481) 87213

UVOZ - IZVOZ - PREDSTAVNIŠTVA

adriaimpex d.d.

TRST — Ulica Geppa 9/III

Telefon: 68802 - 64489

Telex: 460231

BANCA del FRIULI

Družbeni sedež in glavna direkcija:
VIDEM (UDINE) - Via Vittorio Veneto 20

POSLOVALNICE:

TRST (TRIESTE) - Via Rossini 14
Via del Ronchetto 28

GORICA (GORIZIA) - Corso Verdi 125
TRŽIČ (MONFALCONE) - Piazza Cavour 22
KRMIN (CORMONS) - Piazza Libertà 1
ČEDAD (CIVIDALE) - Piazza Diaz
TARČENT (TARCENTO) - Via Udine
TRBIŽ (TARVISIO) - Piazza Unità 17

MENJALNICA

34133 TRST

Ul. Rismondo 9
Tel. 761-884 - 761-819

Ekskluzivna glavna zaloga:
ROGASKA mineralna voda - vrelec DONAT
RADENSKA mineralna voda
PRŠUT S. DANIELE
KRASKI TERAN
PIVO PUNTIGAM
in REININGHAUS - GRAZ - AUSTRIA
MINERALNA VODA in PIJACE PLOSE

TRST — Ul. Cicerone 8 — Tel.: 68-812 - 69-489 - 630-336

- Posamezni stroji in kompletne avtomatske linije za proizvodnjo pohištva in za lesno industrijo na splošno
- Rezervni deli
- Repromateriali

Telegram:
TRAD TRIESTE

Telex:
460187 TRADEX

ZASTOPSTVA - IZVOZ - UVOZ

Ulica Cicerone 8
34100 TRST P.P. 101
Telefon 61-241 - 61-478
Filiala:
Korzo Italia 202
34170 GORICA
Telefon (0481) 30-240

TECHNA

IMPORT/EXPORT

TRST

Via Ghenga 2

Tel. 64-535

Telegr.: TECHNAKAFOL

RONKE (GORICA)

Drevored Serenissima 18

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRZASKA KREDITNA BANKA

BANKA POOBLAŠČENA ZA DEVIZNO TRGOVINO
GLAVNICA IN REZERVE LIT 5.037.190.411

Vsi bančni posli in usluge
Zanesljiv partner v zunanji trgovini
Dolgoletne izkušnje v izmenjavi z Jugoslavijo
in deželami Vzhodne Evrope

SEDEŽ: Ulica Filzi 10 - TRST
AGENCIJA DOMJO: Domjo 277 - Tel.: 831131
Tel.: Centrala (040) 61446 - Telex: 460264 BANKRD
Devizno tržišče (040) 68727 - Telex: 460116 BCTEX

ZE 25 LET VAM NA USLUGO

Banca Agricola Gorizia c.r.ag.l.
Kmečka banka Gorica v.z.zo.l.

skupno z ostalimi članicami Deželnega konzorcija ljudskih bank

VAM NE NUDI SAMO DENARJA!

GORICA, KORZO VERDI 51, TEL. 84206/7 — TELEX 460412 AGRBAN

SPLOŠNA TRGOVINA IN ZASTOPSTVA

D.Z.O.Z. - Uvoz - Izvoz
Telef. 61579 - 69316 - 69558
Telex: 460559

TRST — Ulica Geppa 9
C.P. 185

MENJALNICA vseh tujih valut

6. 9. 1983

Ameriški dolar	1.590.—
Kanadski dolar	1.290.—
Švicarski frank	733.—
Danska krona	163.—
Norveška krona	210.—
Švedska krona	199.—
Holandski florint	531.—
Francoski frank	196,50
Belgijski frank	27.—
Funt sterling	2.385.—
Irski sterling	1.850.—
Nemška marka	595.—
Avstrijski šiling	84,25
Portugalski eskudo	11,50
Španska pezeta	10.—
Japonski jen	5.—
Avstralski dolar	1.300.—
Grška dragma	14.—
Debeli dinar	12,50
Mali dinar	11,50

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRZASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.

DEVETE SREDOZEMSKÉ IGRE V CASABLANCI

Italijani uspešni v plavanju «Plavi» zmagujejo v rokoborbi

CASABLANCA — Bera kolajn za Jugoslavijo in Italijo je vse bogatejša. V taboru «plavih» so bili zlasti uspešni rokoborci v grško-rimskem slogu, ki so si priborili tri zlata odličja, poleg teh pa sta si tudi Kopas in Terte zagotovila najmanj srebro. Uspešno so startale tudi jugoslovanske odbojkarice, ki so v prvem kolu premagala Grčijo s 3:1.

Novo odličje Italiji je priboril Mauro Numa v floretu, izkazali pa so se tudi plavalci. Guarducci je na 100 m prosto brez težav osvojil prvo mesto pred Francozom Neuvillom, Falchini se je uveljavil na 200 m hrbtno, prav tako pred francoskim predstavnikom Jambetom. Z zanesljivo prednostjo je zmagala tudi Carosijeva na 100 m hrbtno. Spodletelo pa je ženski štafeti 4x100 m prosto. Dosegla je namreč najboljši čas, vendar so jo diskvalificirali zaradi napadne prve menjave. «Azzurre» so nastopile v postavi Savi, Scarponi, Olmi, Colombo in Persi.

IZIDI:

SABLJANJE

Moški floret: 1. Numa (It.) 5 zmag; 2. Pietruska (Fr.) 4 zmage; 3. Yamac (Tur.) 2 zmagi.

GINNASTIKA

Ženske ekipno: 1. Španija 189,00; 2. Francija 183,95; 3. Italija 183,65.

PLAVANJE

400 m prosto (ženske): 1. Dara (Gr.) 4'18"61; 2. Lasi (It.) 4'19"61; 3. Bensimon (Fr.) 4'21"49.

100 m prosto (moški): 1. Guarducci (It.) 51"71; 2. Neuville (Fr.) 52"48; 3. Ozun (Tur.) 53"48.

100 m hrbtno (ženske): 1. Carosi (It.) 1'04"96; 2. Jardin (Fr.) 1'05"43; 3. Tocchini (It.) 1'07"05.

200 m hrbtno (moški): 1. Falchini (It.) 2'06"06; 2. Jambet (Fr.) 2'08"34;

3. Malamas (Gr.) 2'09"70.
4x100 m prosto (ženske): 1. Francija 3'53"64; 2. Španija 4'02"28; 3. Jugoslavija 4'09"92.

ROKOBORBA (grško-rimski slog)
Kg 52: 1. Kenah (Tur.) 2. Zerge (Jug.) 3. Chambellan (Fr.).

Kg 62: 1. Mygiakis (Gr.) 2. Giuffrida (It.) 3. Jalabert (Fr.).

Kg 74: 1. Kasap (Jug.) 2. Tahir (Mar.) 3. Celal (Tur.).

Kg 100: 1. Memišević (Jug.) 2. Haddad (Eg.) 3. La Penna (It.).

DVIGANJE UTEŽI

Kat. 67,5 kg: 1. Cassiau (Fr.) 285 kg; 2. Fernando (Šp.) 267,5 kg; 3. Mannironi (It.) 267,5 kg.

Kat. 60 kg: 1. Maier (Fr.) 260 kg; 2. Valle (Šp.) 255 kg; 3. Yussef (Eg.) 252,5 kg.

V PRIJATELJSKI TEKMI

Kljub porazu Jadran zadovoljil

Jadranovi košarkarji, ki se te dni pripravljajo v Kamniku na novo sezono, so sinoči v Ljubljani igrali prijateljsko tekmo proti Slovanu. Zmagali so Ljubljancani z 92:83 (47:44), s prikazano igro pa so naši zadovoljili.

● **WHITE PRI STAR VARESE.** Potem ko je odšel Američan John Pinese, je košarkarski prvotilega Star iz Vareseja že najel novega Američana. To je Terry White, 23 let.

V sinočni prijateljski košarkarski tekmi

Goričani boljši od Tržačanov

Košarkarji San Benedetto že uigrani - Jones še ni nared

BIC — San Benedetto 62:74 (28:35)

BIC: Palumbo 6, Jones 18, Kitchell 4, Cenderelli 4, Goti 18, Lanza 6, Fabricatore 2, Bobicchio 4, Floridan, Zartotti.

SAN BENEDETTO: Biaggi 2, Valentinsig, Garofoli, Lagarde 15, Pieric 10, Bon 4, Ardessi 18, Mayfield 20, Nobile, Stramaglia, Bullara 6.

SODNIKA: Cozzolino in Allegretto.

V sinočni prijateljski tekmi v Trstu je goriški San Benedetto premagal tržaškega prvotilega BIC. Tržačani še niso dosegli take forme in uigranosti kot Goričani. Le-ti imajo prednost, ker že več časa trenirajo skupaj in igra-

jo letos v dejansko nespremenjeni postavi v primerjavi s preteklim prvenstvom.

Glede posameznikov naj omenimo le nastop opevanega Dwight Jonesa. Ameriški center je prikazal nekaj lepih potez, a telesno še nikakor ni nared. (Marko)

● **KOŠARKARJI SZ.** V prvem prijateljskem košarkarskem srečanju svoje turneje po Italiji je sovjetska košarkarska reprezentanca, ki pa je dopotovala brez dveh svojih centrov Tkačenka in Sabonisa, premagala italijansko moštvo Mangiacicchi iz Ferrare s 94:87 (53:38). Najboljši strelec v vr-

Teniško prvenstvo ZDA Favorit McEnroe out

NEW YORK — Johna McEnroea ni na spisku četrtfinalistov teniškega prvenstva ZDA v Flushing Meadowsu. V osmini finala ga je namreč premagal rojak Bill Scanlon, 17. na svetovni lestvici najboljših igralcev. Dvoboje je trajal štiri ure in 34 minut, končni izid v korist Scanlona pa je bil 7:6, 7:6, 4:6, 6:3. To je najhujši McEnroev poraz v Flushing Meadowsu, odkar se turnir odvija na novih cementnih igriščih. Prvenstvo ZDA je McEnroe osvojil trikrat in sicer v letih 1979, 1980 in 1981, lani pa je v polfinalu klonil Lendlu.

Kar zadeva drugih dvobojev osmini finala ni prišlo do presenečenja. Connors je s 7:5, 6:4, 6:1 premagal Švicarja Gunthardta, Američan Teltscher pa je s 3:6, 6:1, 6:2, 6:1 odpravil rojaka Holmesa. V četrtfinale se je uvrstil tudi Dickson (ZDA), ki je s 6:7, 7:6, 6:0, 7:6 premagal Britanca Lloyda. Ostala četrtfinalna srečanja so bila na sporedu pozno sinoči.

V ženski konkurenci so se v četrtfinale doslej uvrstile Jaegerjeva, Shri-

versova, Evertova in Navratilova (vse ZDA), ter Osseseva (Arg.) in Durieva (VB).

● **NA SREDOZEMSKEM** namiznoteniskem prvenstvu v Messini je italijanska moška reprezentanca brez težav s 5:1 premagala Jugoslavijo, ki pa je nastopila z zelo oslajeno ekipo.

● **LUDWIGU PROLOG.** Vzhodni Nemec Olaf Ludwig je osvojil prolog kolesarske dirke «Tour d'avenir open». Na drugo mesto se je uvrstil svetovni amaterski prvak Raab (NDR), na tretje pa poklicni francoski kolesar Motet.

Triestina - rekordno število abonmajev

Včeraj dopoldne je bila na sedežu Triestine tiskovna konferenca, med katero je predsednik tržaškega društva De Riù podal sliko društva pred skorajšnjim začetkom prvenstva B-lige.

Uvodoma je dejal, da je cilj društva izključno «mirno» prvenstvo in je zato kvalifikacija v osmini finala italijanskega pokala zelo razveseljujoče dejstvo, ki pa je vendar postranskega značaja. Dobra igra Triestine v prvih nastopih pa je precej spodbudila navijače, da so si za prihodnje prvenstvo že nabavili abonmaje. Tako so doslej prodali 5 tisoč abonmajev, kar je že poneslo v blagajno tržaškega društva 650 milijonov lir, kar predstavlja pravi rekord za Trst, glede na to, da je bilo lansko leto le 2 tisoč abonmentov.

Svetovalec Triestine Paticchio pa je podal finančno sliko društva, ki je končalo prejšnjo sezono z minimalnim deficitom 39 milijonov lir (leta 1982 je primanjkljaj znašal 330 milijonov lir). Letošnja kupoprodajna borza se je za tržaško društvo končala z milijardo in 900 milijonskim deficitom. V zvezi s tem so v tržaškem društvu izrazili svoje razočaranje nad prodajo delnic tržaškega društva, saj so doslej prodali le 55 delnic. (I.P.)

Po vesteh iz Beograda

Mirzi Delibašiću gre vendar na bolje

CASERTA — Prve vesti, ki so včeraj prišle iz Caserte o zdravstvenem stanju jugoslovanskega košarkarskega reprezentanta Mirze Delibašića, so bile izredno zaskrbljujoče. Govorile so, da je v resni nevarnosti zaradi neenakomernega možganskega krvnega obtoka, zaradi česar so ga nemudoma odpeljali v bolnico v Caserti, kasneje pa s posebnim letalom, ki ga je najel predsednik kluba Indesit, pri katerem je Delibašić zamenjal rojaka Slavnića, v Beograd, kamor so košarkarja spremljali tudi trener Tanjević ter klubska zdravniška Borsi in Remondino.

V Beogradu so Delibašića sprejeli v centru VMA (vojaška medicinska armija), od koder so v večernih urah na srečo sporočili, da se je

Delibašićevo zdravstveno stanje precej izboljšalo. Javili so namreč, da ga je sicer po zgornjem desnem delu telesa zadela paraliza, vendar je kmalu po sprejemu v bolnico že začel premikati roko, tako da upajo, da bo kaj kmalu popolnoma okreval. To prepričanje je izrazil tudi beograjski primarij Djukmić.

● **DIAZ K RIVER PLATEJU?** Argentinski nogometaš Ramon Diaz, katerega je letos Napoli odstopil Avellinu, se bo verjetno prihodnje leto vrnil k River Plateju.

● **NOGOMETAS N'KONO,** reprezentant Kameruna in trenutno član Espanola iz Barcelone, je zbolel za malarijo.

Nogometni turnir za memorial «Ž. Race»

Primorje v velikem finalu

Sinoči je premagalo moštvo Krasa - Jutri finale za 3. mesto: Kras - Zarja

Primorje — Kras 1:0 (1:0)

PRIMORJE: Micor (od 62. min. Perosa), Štoka, Vasilij Pertot, Kocman (od 68. min. S. Husu), Sameš, Pugliese, Antoni, Celea, Rustja, Bortolotti, Sardoč (od 62. min. Walter Pertot).

KRAS: Paulin (od 46. min. Colautti), Klun (od 46. min. Peter Terčon), Gnezda, Škabar, Cinque, Puntar (od 46. min. Mario Terčon), Milič, Samec, Vidali, Košuta, Blažina (od 57. min. Olivo).

STRELEC: v 2. min. Bortolotti.

SODNIK: Marino iz Trsta. GLEDALCEV: 350.

Gol Bortolottija, ki je padel v začetnem delu igre, je zadostoval Primorju, da se je oddolžilo za poraz,

ki ga je doživelo dan prej proti Krasu na turnirju O. Vatovac. Z včerajšnjo zmago nad Krasom si je namreč Primorje zagotovilo pot v finale Racetovega memoriala in tako se bo letos ponovil lanski finale, in sicer San Giovanni - Primorje. Srečanje Primorje - Kras, ki je privabilo ob rob proškega igrišča lepo število navijačev, se je takoj razvijalo, saj je Primorje že po 2. minuti vodilo z 1:0. Kljub temu da sta ekipi igrali dan prej, je bila igra v začetnem delu precej živa. Boljšo skupinsko igro so vsekakor pokazali nogometaši Primorja, ki so sprožili tudi nekaj lepih in prodornih akcij, tudi zato, ker je Krasova obramba nekoliko šepala. Nato sta si bili ekipi precej enakovredni in igra se je pretežno odvijala na sredini igrišča,

kjer je tokrat nad vsemi zablestel mladi nogometaš Primorja Celea, ki je bil pravi junak tega srečanja in bil tudi najboljši na igrišču. Polčas se je končal z golom prednosti za Primorje.

V nadaljevanju se, kljub nekaterim spremembam, stanje na igrišču v bistvu ni mnogo spremenilo. Kras je vsekakor igral zanesljiveje v obrambi ter pokazal bolj organizirano in prodorno igro. Primorje pa je osredotočilo svojo igro na sredino igrišča in pustilo v napadu morda preveč osamljenega Rustjo, ki pa je bil vsekakor stalno trn v peti Škabarju in tovarišem. Primorje bo tako igralo v petek v finalu za 1. mesto proti San Giovanni, za tretje mesto pa se bosta jutri pomerila Kras in Zarja. (B. Rupeš)

Nogometni turnir za «Trofejo Jugoslavije»

Druga postava «plavih» presenetila

Končal se je izločilni del mladinskega mednarodnega nogometnega turnirja za «Trofejo Jugoslavije», na katerem nastopa osem reprezentanc (nogometaši do 18 let starosti).

Glede na kakovost udeležencev lahko mirno trdimo, da je to ena najpomembnejših mladinskih nogometnih prireditev v Evropi.

Obe jugoslovanski reprezentanci (A in B) sta nastopili v B skupini. Jugoslavija B, ki je v zadnjem trenutku prevzela mesto Kuvajta (le-ta se je odrekla nastopu), je presenetila vse poznavalce nogometa in nepriznava no, toda povsem zaslužno osvojila prvo mesto v svoji skupini, celo pred prvo postavo Jugoslavije in Sovjetske zveze. Jugoslavije A, v kateri igra več dokaj perspektivnih nogometašev, kot so Istvančić (Dinamo Zagreb), Bandović (C. zvezda), Asamović (Hajduk) in drugi, pa se je morala zadovoljiti z drugim mestom.

Nekoliko več je bilo pričakovati od SZ, ki je bila le tretja. Gre pa poznati, da so Sovjeti nastopili z letom mlajšimi nogometaši, vsekakor pa SZ uvršča dva mlada nogometaša, Kužleva in Gušina, o katerih bomo verjetno še slišali govoriti.

V A skupini je s tremi zmagami zanesljivo osvojila prvo mesto Anglija pred ZRN.

Že danes bodo na sporedu finalna srečanja od 7. do 3. mesta. Jutri pa bo v Pulju veliki finale med Jugoslavijo B in Anglijo.

Tako v izločilnem delu:

SKUPINA A

Izidi 1. kola: ZRN - Madžarska 3:0; Anglija - Švica 4:2.

Izidi 2. kola: Anglija - Madžarska 3:2; ZRN - Švica 2:2.

Izidi 3. kola: Anglija - ZRN 2:0; Švica - Madžarska 2:2.

KONČNA LESTVICA

Anglija 3 3 0 0 9:4 6

Zah. Nemčija 3 1 1 1 4:3 3
Švica 3 0 2 1 6:8 2
Madžarska 3 0 1 2 4:8 1

SKUPINA B

Izidi 1. kola: Jugoslavija A - Jugoslavija B 3:3; SZ - Švedska 1:0.

Izidi 2. kola: Jugoslavija A - Švedska 3:1; Jugoslavija B - SZ 2:1.

Izidi 3. kola: Jugoslavija A - SZ 1:1; Jugoslavija B - Švedska 4:1.

KONČNA LESTVICA

Jugoslavija B 3 2 1 0 9:5 5
Jugoslavija A 3 1 2 0 7:5 4
Sov. zveza 3 1 1 1 3:3 3
Švedska 3 0 0 3 2:3 0

DANAŠNJI SPORED

V Medulinu: finale za 7. mesto: Madžarska - Švedska (15:30); finale za 5. mesto: Švica - SZ (17:00); v Pazinu: finale za 3. mesto: Jugoslavija A - ZRN (16:30).

JUTRI V PULJU (16.30)

Finale za 1. mesto: Jugoslavija B - Anglija.

Danes srečanja za evropsko prvenstvo

RIM — Do začetka evropskih nogometnih pokalov manjka teden dni, že danes pa bo na sporedu nekaj zanimivih srečanj, dve uradni in dve prijateljski. V okviru kvalifikacij za evropsko nogometno prvenstvo se bosta v 4. skupini pomerili Norveška in Bolgarija, v 7. skupini pa Nizozemska in Islandija. V prvem srečanju bi morala zmagati Norveška, v drugem pa Nizozemska, kar pa ji morda ne bo pomagalo, saj je zgubila stik z vodilno Španijo. V ostalih dveh prijateljskih srečanjih pa se bosta pomerila Danska in Francija ter Madžarska in Zahodna Nemčija.

Avstralci v finalu «ameriškega pokala»

NEWPORT — V finalu «ameriškega pokala», ki se prične 13. t.m., se bosta pomerili ameriška jadrnica Liberty in pa Avstralijska 2. S četrto zmago v petih preizkušnjah proti angleškemu Victoryju 83 so si namreč Avstralci predčasno zagotovili pravico, da nastopijo v finalu, saj jih Angleži ne morejo več dohiteti, ker do konca manjkata le dve regati. V zadnjih 23 letih, je to že šesti finale «ameriškega pokala», v katerega se uvrsti neka avstralska jadrnica.

Hinault zapustil «Renault»

PARIZ — Francoski kolesarski as Bernard Hinault ne bo več tekmoval za firmo «Renault-Elf-Gitane». Tako so včeraj uradno sporočili predstavniki družbe, ki pa so dodali, da bo Hinaulta pogodba vezala še do konca leta. Vest sicer ne preseneča, saj je Hinault že pred časom javil svojo namero, da zapusti «Renault», vzrok pa naj bi bil v nerazumevanju s športnim direktorjem Cyrillom Guimardom. Hinault je namreč kot pogoj, da ostane, postavil zahtevo, da odslovi Guimarda. Družba pa se priznanemu strokovnjaku ni hotela odreči.

Tudi pet slovenskih dijakov na MI v Rimu

Vsi bodo tekmovali v lahki atletiki

Od 3. do 9. oktobra bo v Rimu na sporedu državni finale mladinskih iger v atletiki in v drugih športih. V Rimu bodo tekmovali dijaki zadnjih dveh letnikov nižjih srednjih šol in dijaki prvih treh letnikov višjih srednjih šol, ki so se kvalificirali v prejšnjih fazah tekmovanja.

Dijaki nižjih srednjih šol se morajo kvalificirati dvakrat, da lahko nastopajo v Rimu. Najprej se morajo na občinskem delu tekmovanja v svoji disciplini uvrstiti med prvih dvanajst, nato pa morajo zmagati na pokrajinskem delu tekmovanja. V tej kategoriji bodo imele slovenske šole in slovenska atletika v Rimu tri predstavnike. V teku na 80 metrov z ovirami bo nastopila Tanja Kalc (Kosovel), ki ima dobre možnosti, da se uvrsti v finale. V metu kroglice pa bosta nastopila dva slovenska atleta: Sedmak (Levstik) in Mirjam Gregori (Ciril in Metod). Oba pa bi se morala še izboljšati, da bi imela možnosti za nastop v finalu.

Med dijaki višjih srednjih šol pa bo v Rimu nastopilo omejeno število tekmovalcev v vsaki disciplini: 18 deklet in 24 fantov, ki so jih izbrali med pokrajinskimi zmagovalci z najboljšimi rezultati. Med temi bomo imeli Slovenca dva predstavnika in sicer Tiziano Natural in Vasilija Pečarja (oba Ziga Zois), ki bosta nastopila v skoku v daljino oziroma troskoku. Oba imata možnost uvrstitve v finale in sta sposobna bojevati se za prva mesta. Naturalova pa se je pred nedavnim poškodovala in upamo, da ji bo uspelo nadoknaditi izgubljene priprave. (C. D.)

NA TEKMOVANJU V TRSTU

Dve zmagi mladih Adrievev atletov

Kot smo že poročali, so morali organizatorji atletskega tekmovanja, ki je bilo na sporedu v petek, zaradi močnega dežja odpovedati, oziroma prenesti na drugi datum izvedbo nekatere disciplin. V teh disciplinah so se atleti pomerili v ponedeljek.

Med maloštevilnimi tekmovalci, ki so se ob tej priliki zbrali na stadionu Grezar, je bilo tudi nekaj slovenskih atletov. Med naraščalniki je v troskoku zmagal adrievec Vasilij Pečar z rezultatom 13,05 m. V metu kroglice pa je med dečki nastopil Kristijan Arena (Bor), ki se je z metom 28,82 m uvrstil na četrto mesto.

Večje je bilo število slovenskih atletov med deklicami. V teku na 60 metrov si je četrto mesto priborila deklica Martina Gherlani s časom 9"4. V metu kroglice pa je prvo mesto osvojila Katja Komar (Adria) s 33,12 m, pred Sandro Sumeraz (Adria) s 31,31 m in Analizo Baučer (Bor) s 26,16 m.

Po tem dodatnem tekmovanju pa čaka mlade atlete in atletinje mnogo pomembnejša prireditve. V soboto in nedeljo bo namreč v Trstu in Vidnu potekalo deželno prvenstvo, ki se ga bo zagotovo udeležilo večje število slovenskih atletov. (C. D.)

V SOBOTO IN NEDELJO

Turnir za «Pokal bazoviških žrtev»

V soboto, 10. in v nedeljo, 11. septembra, bo na sporedu že tradicionalni ženski odbojarski turnir za «Pokal bazoviških žrtev».

Na turnirju, ki ga prireja SZ Sloga v sodelovanju z odborom za proslavo bazoviških junakov bodo poleg organizatorja nastopila še naša zamejska odbojarska društva, novogoriški Merkur, ravenski Fužinar in OK Koper. Pokrovitelj letošnjega turnirja je openska hranilnica in posojilnica, ki bo tako tudi na športnem področju proslavila 75-letnico svojega obstoja.

V športnem delu proslav bazoviških junakov, bo v nedeljo na sporedu tudi spominski pohod in kolesarski maraton. (Inka)

Pred zahtevnim prvenstvom

Članice združene odbojarske ekipe Sokol Meblo se z dvakratdnevnimi treningi vestno pripravljajo na bližnje prvenstvo B lige

OBVESTILA

Jadralni klub Čupa

bo v nedeljo, 11. septembra, priredil v seslanskem zalivu jesensko društveno regato. Regata bo za kajutne jadrnice, lahke jadrnice in optimiste. Na regato so vabljeni vsi člani in prijatelji Čupe. Vpisovanje bo na društvenem prostoru v seslanskem zalivu v soboto, 10. septembra, do 18. ure in v nedeljo zjutraj do 9. ure.

SZ Bor - odbojarski odsek

Seja odbora odseka bo danes, 7. septembra, ob 20. uri na stadionu «I. maja».

SD Polet - košarkarska sekcija

sporoča, da so se pričeli treningi za minibasket. Treningi bodo ob ponedeljkih in sredah.

SD Polet

prireja v soboto, 10. in v nedeljo, 11. septembra, ob priliki 15-letnice ustanovitve, praznik v Prosvetnem domu na Opčinah. Za prijetno zabavo bo poskrbel ansambel Taims.

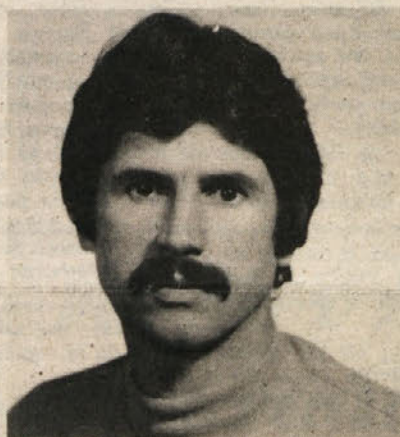
SZ Sloga - planinski odsek

organizira v nedeljo, 11. septembra, 3. tradicionalni spominski pohod «Bazoviški junaki». Zbirališče in vpisovanje bo na vrtu bazoviške zadruge. Odhod bo ob 11. uri. Hoje je približno 3'30". Vabljeni športniki, starejši in mladi planinci.

Velike ambicije naše goriške amaterske nogometne ekipe

Mladost lahko tudi letos računa na napredovanje

Ekipo okrepili trije igralci - Odločale bodo poškodbe - Napadalna igra

Dušan Uranič

Tudi doberdobska ekipa Mladosti se z vso vnemo pripravlja na novo športno sezono oziroma prvenstvo goriške 3. amaterske lige, v kateri bi lahko igrala zelo važno vlogo. Lani se je Kraševcem za las izmuznil podvig, to je uvrstitev v 2. amatersko ligo. Večji del tega neuspeha lahko brez dvoma dosodi. (nekaterim sodnikom, ki so s svojimi sklepi na igrišču precej oškodovali moštvo iz Doberdoba. Vsekakor so tudi sami igralci priznali, da nekaj «zaslug» pri tem imajo tudi sami. Letos nočejo ponoviti napak, ki so jih precej stale in se po žrtvovalno pripravljajo za novo prvenstvo, ki se bo začelo čez približno dvajset dni. V vrstah ekipe je

mogoče zaslutiti nek, čeprav nevden, optimizem.

O željah, realnih sposobnostih ekipe in še o marsičem smo se pogovorili s trenerjem Uraničem. Dušan Uranič bo letos že tretjo sezono sedel na klopi doberdobske ekipe. To je poznava precej dobro igralce, (ki so v bistvu vedno isti) navijače in okolje, v katerem deluje.

«Dušan, lani vam je za las ušla uvrstitev v 2. amatersko ligo. Se bo znala tudi letos ekipa tako dobro obnašati kot v prejšnjem prvenstvu?»

«To je skoraj nemogoče predvideti. Odvisno je namreč od več faktorjev, predvsem od zdravstvenega stanja igralcev. Hilarij Kobal je že zdaj poškodovan, in to bo gotovo vplivalo, Karel Ferfolja se bo v kratkem poročil in bo nekaj časa odsoten in vprašanje je, kako se bo potem vključil v igro. Prvenstvo je zelo težko. Zelo močne so ekipe iz Mariana in Vileš, ki sta lani nazadovani v Torriana iz Gradišča, ki se je že lani potoevala za napredovanje. Vsekakor bomo mi skušali z vsemi našimi močmi doseči, kar nam lani ni uspelo».

SZ MLADOST 1983/84

Vratarji
Aleksander Gergolet, Angelo Bruni.
Braniči
David Lakovič, Silvan Pahor, Robert Gerin, Lucijan Frandolič, Klavdij Ulian, Darjo Frandolič, Darjo Gergolet, Bruno Šuligoj.

Vežni igralci
Edi Gergolet, Edi Kobal, Sergio Semolič, Carlo Buran, Paolo Lenardon.
Napadalci
Karel Ferfolja, Hilarij Kobal, Adriano Lavrenčič, Klavdij Vižintin, Zvonko Frandolič.

log je ta, da imamo igralce, ki niso najbolj primerni za obrambno igro in zato, kot sem že rekel prej, s tem, da napadaš, se že braniš.

Se zadnje obvezno vprašanje. Na katero mesto postaviš svojo enajsterico na končni lestvici?»

«Odgovor ni lahek. Po mojem mnenju pa bi z resnim delom, z angažiranostjo na treningih, z malo sreče in z... naklonjenostjo sodnikov lahko napredovali v drugo amatersko ligo.» (Z. F.)

Ob pobratenju

V Gribljah v Beli krajini se je v nedeljo tamkajšnja krajevna skupnost pobratila s KD Vesna, SD mladina in sekcijo VZPI - ANPI iz Križa. Ob tej priložnosti so bila na programu tudi športna srečanja in sicer v malem nogometu, namiznem tenisu in šahu.

Turnir v namiznem tenisu je osvojil Giorgio Tence, medtem ko se je drugi predstavnik SD Mladina Darko Pahor uvrstil na tretje mesto. Kriška ekipa pa se je dobro odrezala tudi na šahovskem turnirju, na katerem sta Boris Fabjan in Egon Pertot zasedla prvo mesto. V malem nogometu pa je domače moštvo pregazilo Križane kar z 8:1, čeprav moramo povedati, da se velika večina igralcev Mladine ni nikoli aktivno bavila z nogometom. Barve kriške družstva so branili L. Bogatec, D. Pahor, B. Bogatec, S. Tence, P. Košuta, E. Bogatec, G. Tence, G. Sedmak, I. Guštinčič in M. Tence. (st)

Ob udeležbi 70 tekmovalcev iz F-JK, Veneta in s Tolminskega Uspela kolesarska dirka na Matajur

V nedeljo je bila v Nediških dolinah zanimiva kolesarska dirka «Specter» - Matajur, na kateri je sodelovalo preko 70 kolesarjev iz Furlanije-Juljske krajine, Veneta ter s Tolminskega. Ob robu cestne proge pa je bilo zbranih veliko število gledalcev, kar je ponoven dokaz, da je ta športna panoga v teh krajih zelo priljubljena.

Kolesarji so morali prevoziti 43 km dolgo progo, ki se je vila od Špetra Slovenov proti Podbonescu, nato pa preko Sovodenj po težki vzpetini na Matajur. Na tekmovanju je tudi tokrat sodelovalo veliko število kolesarjev društva KK Soča iz Kobarida, ki že vrsto let goji dobre stike s kolesarji iz čedadškega področja. Poleg tega je na tem tekmovanju nastopilo tudi precejšnje število domačin kolesarjev, ki nastopajo v UC Cividalesi; med drugimi pa je bil prisoten tudi bivši profesionalni Gaetano Baronechelli iz Veneta.

Absolutni zmagovalci nedeljskega tekmovanja je bil Peruzzi (Vicenza); v posameznih kategorijah pa naslednje rezultate:

Začetniki: I. V. Ponza (Kobarid); 2. P. Lapanja (Kobarid); Mladinci: I. G. Peruzzi (Vicenza);

2. Bon (Čedad)
Juniori: 1. G. Pettelin (Čedad); 2. G. Baronechelli (Vicenza)
Seniori: 1. Sava (Čedad)
Veterani: 1. E. Baluzano
Rekreativci: 1. Crignis (Sutrio)

DIRKA PO KRASU

Hafner-Dežman (Adria) prva

V nedeljo je tržaško kolesarsko društvo Società ciclistica gentlemen organiziralo v Nabrežini 13. izvedbo dirke «Circuito del Carso Triestino». Dirka je na kronometer za dvojice, namenjena pa je kategorijam veteranov in gentlemenov. Na 25 kilometrov dolgi progi sta bila najuspešnejša člana KK Adria Jože Hafner in Brane Dežman, ki sta tako ponovila lanski uspeh, ko sta prav tako zmagala. Razdaljo sta prekosarila v 35'31"8.

Na drugo mesto sta se uvrstila člana Dop. Ferroviario Nardini in Pechiari, tretja pa sta bila člana SG Gentlemen Privileggi in Schneider.

Ekipo pa je prvo mesto zasedla ekipa KK Soča (Kobarid) z 78 točkami; 2. UC Cividalesi iz Čedada; 3. GS Seal.

V zaključku naj še zabeležimo, da je bila prejšnji mesec tradicionalna kolesarska dirka «Čedad - Kobarid», oziroma dirka prijateljstva, na kateri so tekmovali kolesarji iz Benečije in tolminskega področja. Letos je zmagal Marino Bon iz Čedada, ki je na zadnjih vzpetinah zaupustil glavnino kolesarjev ter tako sam prispel do cilja, ki je bil postavljen v Kobaridu.

Prijateljska nogometna tekma

Kras - Olimpia 4:0 (0:0)
Med tednom se je Krasova nogometna enajsterica pomerila v trening tekmi z Olimpio. Tekma je bila res prijateljska in pravem smislu besede, saj so igralci igrali sproščeno, brez hujših prekrškov in pravega agonizma. Tekma se je končala z visoko zmago «rdeče-belih», ki so novemu trenerju Mikušu zapustili zadovoljiv vtis. Dvakrat je bil uspešen Gabrijel Ferfolja, po en zadetek pa sta dala Sergio Olivo in Mario Terčon.

(Z. S.)

Na regati v Sosljanu

A. Panjek (Sirena) sedmi

Premoč jugoslovanskih jadrancev

V Sosljanu se je v nedeljo odvijala področna regata razreda optimist v organizaciji tamkajšnjega jadranskega društva Pietas Julia. Na regati je bilo vpisanih 81 mladih jadrancev s Tržaškega, Goriškega in iz San Pietra di Nogara. Kar 15 je bilo posadk iz Kopra, vsi člani jadranskega kluba Jadro, katerih vadiatelj in spremljevalec Morgan je bil obenem član jadrane komisije.

Primeren veter in sončno vreme sta ves čas spremljala napore 71 regatcev, ki so se pojavili na startnem mestu.

Regate se je udeležilo tudi 8 jadrancev tržaškega pomorskega kluba Sirena.

Mladi kadeti so morali prestati, po pravilih podobnih jadralskih conskih srečanj, dve preizkušnji. Nekateri so se bolje izkazali v prvi regati in poslabšali svoje položaje na drugi, ostali pa spet narobe.

Na končni lestvici so se Sirenini jadranci takole uvrstili: 7. mesto je zasedel Aleksander Panjek, ki je bil v prvi preizkušnji celo tretji. 17. je bil Peter Termini, 27. in 28. mesto sta

zasedla Andrej Ferfoglia in Pavel Panjek. 37. mesto je zasedel Karlo Ferfoglia, 48. Marko Preselj, 64. Marko Debeljuh in 71. Aleš Termini.

Prvo mesto na lestvici sta zasedla Igor Držek — jadrni klub Jadro iz Kopra in Pietro Perelli, jadranskega društva SVPG, 3. je bil Matija Antonac JK Jadro Koper, kar je dokaz, da so tudi tokrat bili Jugoslovani v premoči. A. T.

NA ODBOJKARSKEM TURNIRJU

Gasilci iz Verone pred Tržačani

Tudi letos je bil tradicionalni odbojarski turnir prijateljstva, namenjen ekipam gasilcev iz Trsta, Belluna, Verone in z Reke. Letos so bili za organizacijo zadolženi Tržačani, turnir pa se je odvijal v nedeljo v dolinski občinski telovadnici. Zmagali so gasilci iz Verone, drugi so bili Tržačani, tretji igralci iz Belluna, četrtri pa Rečani.

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6.000 din, naročnina za zasebne mesečno 100.00, letno 1000.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.00 letno 1400.00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.

primorski dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZIT
Trst

Član italijanske
zveze založnikov FIEG

Zaradi potresnih sunkov in dviganja zemlje Strah pred neznanim v Pozzuoliju

NEAPELJ — Po nedeljskem preplahu zaradi potresnega sunka 5. stopnje po Mercallijevi lestvici, ki mu je v ponedeljek sledil sunek 3. stopnje, niso v Pozzuoliju zabeležili hujših potresnih sunkov. Preplašeno prebivalstvo pa vseeno noče v svoje domove in raje živi pod milim nebom. Neveščnosti in neugodje za številne brezdomce so oblasti od neke mere omilile s pošilkami šotorov, popoln polom pa so dosegli vsi poskusi prepricavanja prebivalstva, naj ne precejuje nevarnosti. Navsezadnje so celo med znanstveniki, ki proučujejo dviganje zemlje na območju Flegrea razhajanja tako glede vzrokov kot morebitnih bodočih zapletov.

O bradisizmu kot znanstveno pravno pojavu dviganja ali nihanja zemeljskih tal je več teorij, ki skušajo pojasniti vzroke tega pojava, ki ga v večji ali manjši meri zasledimo na vseh celinah. Od enajstih različnih teorij je za Kampanijo še najbolj verjetna ognjeniška. Po potresu 23. novembra 1980 je iz razpok tri kilome-

tre pod zemeljskim površjem prodrla magma, ki sedaj pritiska na zgornje plasti in jih dviguje. Resnici na ljubo je bradisizem pri Pozzuoliju znan že iz antike, neobičajne razsežnosti pa ima po potresu leta 1980. Zgovoren je podatek, da se je zemlja od julija lanskega leta dvignila za 78 centimetrov, kar je približno 2 mili-

metra na dan. Kot prva vidna posledica tega pojava je popoln zastoj vsake pristaniške dejavnosti, saj ladje ne morejo več pristajati ob previsoki operativni obali, tudi morsko dno je zaradi bradisizma že preplitko za vsa večja plovila.

Na sliki (telefoto AP): življenje teče naprej tudi pod šotori.

Dunaj čaka na papeža

DUNAJ — Avstrijska prestolnica se mrzlično pripravlja na skorajšnji obisk papeža Janeza Pavla II., saj sta od zadnjega tovrstnega obiska minili kar dve stoletji. Katoliška Avstrija (kar 87 odstotkov prebivalcev je katoliške vere) vabi ob tej priliki k dialogu tudi vernike drugih prepričanj in laike, posebno pa še delavce iz vzhodnih socialističnih dežel, medtem ko ne manjka nekaterih znakov nasprotovanja, ki prihajajo predvsem iz vrst mladih socialistov.

Janez Pavel II. se bo na Dunaju mudil med 10. in 13. septembrom, prav v teh dneh, ko poteka 300 let, odkar je poljski kralj Janez III. Sobieski pregnal Turke, ki so oblegali avstrijsko imperialno prestolnico in grozili vsej zahodni krščanski civilizaciji. Čeprav papežev obisk sodi v okvir katoliškega kongresa, mu ne manjka številnih drugih simboličnih prizvokov: poklonil se bo svojemu velikemu rojaku izpred 300 let, hkrati pa se bo udeležil praznika današnje poljske nacionalne skupnosti na Dunaju.

Dunajski cerkveni krogi si poleg pastoralnega, od papeževnega obiska obetajo tudi politični učinek. Prepričani so, da bo Janez Pavel II. z Dunaja, razmejitvene točke med Vzhodom in Zahodom, prestolnice nevtralne države, ki je že dolgo v vrsti tistih, ki si največ prizadevajo za popuščanje napetosti, znova goreče pozval k miru in sporazumevanju med narodi. Dunaj, ki se ponosno predstavlja kot četrto mesto OZN, ima znova priliko stopiti v ospredje prav v trenutku, ko je mednarodna napetost še posebno akutna.

Medalja pa ima vedno dve plati: medtem ko bo okrog 60 tisoč mladih vernikov vzklikalo papežu na dunajskem stadionu, so mladi socialisti napovedali protimanifestacijo: Janezu Pavlu II. očitajo preveč vmešavanja v politiko, zamerijo mu, da se je izrekel proti revolucionarjem v Nikaragvi in da trmasto nasprotuje razporoki in prekinitvi nosečnosti. Hkrati pa jih motijo ogromni stroški njegovega obiska (le nekaj manj kot šest milijard lir), ki jih bo skoraj do polovice pokrila avstrijska vlada.

Ogroženi možje izobraženk

WASHINGTON — V desetih letih raziskav so na ameriškem državnem inštitutu za zdravstvo ugotovili, da so možje, poročeni z izobraženimi in uspešnimi ženami, trikrat bolj podvrženi srčnim boleznim kot tisti, ki so poročili mirne in neizobražene ženske.

V tolažbo možem uspešnih žena pa naj vendarle dodamo, da je raziskava pokazala tudi to, da njihovo zakonsko življenje ni nič manj zadovoljivo, vo ali srečno, kot je življenje tistih, ki jim ob strani stojijo preproste in nezahtevne žene.

Prvi krivci požarov na Sardiniji

TEMPIO PAUSANIA — Državno pravdnštvo je te dni poslalo deset sodnih sporočil z obtožbo nenamernega požiga na naslove županov in od bornikov za higieno in zdravstvo občin Santa Teresa di Gallura in Palau, odgovornemu za mestno čistočo in sedmim smetarjem. Preiskava je namreč dokazala, da sta dva velika julijska požara v obeh občinah izbruhnila iz odlagališč smeti, ker zadolženi niso spoštovali predpisov za požarno varnost.

Protest proti «lastnim» raketam

RIM — Ameriškega inženirja Thomasa Siemerja, ki že mesec dni gladi je v protest proti nameščanju vzhodnih in zahodnih jedrskih raket, je med manifestacijo pred sovjetskimi veleposlaništvom v Rimu zajela slabost, ker mu je izredno padel krvni pritisk. Lahko bi rekli, da Siemer svoje zdravje načenja tudi samemu sebi v protest, saj sodi v krog ameriških znanstvenikov, ki so zasnovali zloglasno jedrsko raketo «cruise».

S srečanja osvajalcev Mount Everesta

Smetišče na «strehi sveta»

NEW DELHI — Himalaja, ki jo upravičeno imenujejo «streha sveta», se počasi a neustavljivo spreminja v najvišje smetišče našega planeta. To ugotovitev so nedavno izrekli v New Delhiju na srečanju osvajalcev Mount Everesta. Na tem zasedanju so tudi predlagali, da bi pripravili «metlo za Himalajo».

Himalajski preazi, preko katerih se vsako leto pomika na desetine gorskih odprav v želji, da osvojijo enega od neštetihi osemtisočakov, se dobesedno spreminjajo v pravo smetišče.

Prazne jeklenke kisika, konzerve hrane in sadnih sokov, najrazličnejše škatle in plastične vrečke so najobičajnejši dokazi človeške malomarnosti in skrunjenja himalajskih vrhov.

Zaradi veselja ob uspelem podvigu, ali pa zaradi žalosti ob neuspehu, so v Delhiju poudarili, da se člani odprav ne menijo za kupe smeti, ki jih puščajo za sabo.

«Pod Everestom ni več primernih mest za tabore», je izjavil neki znani hribolazec, ki je navedel, da je našel kupe smeti tudi na višini preko 7.500 metrov.

Chris Bonnington, ki mu je Himalaja že prodrla v

krj in meso, saj se je udeležil kar štirih odprav na Mount Everest, je bil glavni zagovornik zamisli, da je treba organizirati odpravo čiščenja Himalaje. Konkretno je predlagal organizacijo a/pinistične odprave, ki bi se podala proti Everestu po južni trasi, ki je najbolj obiskana in zato tudi najbolj umazana. Edini cilj bi bil odprave pa bi bil po Bonningtonovi zamisli čiščenje smeti. Seveda so na delhijskem srečanju zahtevali, da bi v bodoče posamezne odprave same poskrbele, da bi za sabo odnesle svoje smeti. Nepalska vlada je to pred meseci že zahtevala, kot kaže pa so bili rezultati bolj borni.

Poleg vprašanja smrti na Himalaji pa je delhijsko srečanje potekalo v znamenju naporov «nežnega spola», da si zagotovi enakopravno mesto pod himalajskim soncem.

Poljakinja Wanda Ruktinewitch in Japonka Junko Tabei, ki sta med tremi ženami osvajalkami Mount Everesta, sta navedli podrejene odnose žensk v mešanjih odpravah ter predlagale, da bi v bodoče skušali uresničiti predvsem izključno ženske odprave, ne pa mešanih.

Na vsedržavnem festivalu KPI v Reggio Emilii

Razprava o svoboščinah v Italiji

REGGIO EMILIA — V Reggio Emilii se nadaljuje vsedržavni praznik KPI, na katerem se kot na tekočem traku vrstijo prireditve, športne tekme, filmi in seveda razprave. In prav zadnja razprava na temo «Italija se spreminja, zaključek nekega obdobja: zgode in nezgode svobode» je pritegnila pozornost vseh italijanskih poročevalcev. Pokazala je namreč na določena nesoglasja med vodstvom KPI in bazo ter na «spore» na sami levi.

Razprave so se udeležili sen. Tedesco (KPI), posl. Violante (KPI), Rodotà (neodvisna levica) in Rossanda (novinarka Manifesta) moderator pa je bil tajnik turinske federacije KPI Fassino, ki je tudi uvedel razpravo. Dejal je, da smo bili v zadnjih de-

setih letih v Italiji priča pomembnim pozitivnim spremembam, značilnost tega desetletja pa so bili tudi terorizem in gospodarska ter družbena kriza.

Razprava je v bistvu vendarle izluščila nekatera temeljna stališča: predstavnik KPI sta poudarila predvsem pozitivne strani razvoja družbenega življenja v državi, čeprav si nista zatislila oči pred številnimi ne rešenimi problemi. Sen. Tedesco je po kazala predvsem na čedalje večjo uveljavitev žensk, ki imajo besedo tudi pri političnih odločitvah, posl. Violante pa je med drugim opozoril na dejstvo, da je bil boj proti terorizmu dokaj uspešen. Poslanec Rodotà je bil veliko bolj radikalen: šlo je za protislovno desetletje, ki je nudilo več temnih

kot svetlih strani. Za tako stanje je kriva tudi «kulturna šibkost» leveice.

Najbolj kritična je bila novinarka Rossana Rossanda, ki je bila deležna tudi največjega odobravanja in aplavzov s strani občinstva. Zelo ostro je ocenila sedanje stanje «svoboščin» v Italiji in se zaustavila ob primeru Tonija Negrija, ki dovolj prozorno kaže na «krizo politične hegemonije» in na nezmožnost, da bi prerezali «korenine terorizma». Zaradi tega je Rossanda pozvala KPI, naj naredi kaj več od tega, da se samo vzdržuje.

Med razpravo se je stalno oglašalo tudi občinstvo z zelo ostrimi stališči, tako v prid Toniju Negriju kot tudi z zahtevo, da mora imeti baza KPI večjo odločitveno moč.

Trčenje na Donavi

Dve osebi, sta izgubili življenje, 16 pa je bilo ranjenih pri trčenju madžarskega gliserja in sovjetske rečne ladje. Do trčenja je prišlo približno 20 km od Donaja. Na sliki: madžarski gliser po trčenju

N. V. Gogolj: Taras Buljba

(48.)

riše: Željko Lordanić

